

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 4 po południu
wyjątkiem świąt i niedziel.
Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów,
pocztą 7 centów.
Biuro Redakcyi i Administracyi ul. Wałowa nr. 29.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 85 ct.
W miejscu rocznie 12 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł.
Przewodnik naukowy i literacki, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej* otrzymują cało i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca, lub od 1 lipca do końca grudnia, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct., drudzy 80 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 złr.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 ct.
kilkorazowe po 6 ct. od miejsca jednego wiersza.
Listy należy frankować. Reklamowane otwarte
wolne są od opłaty.

Zaproszenie do przedpłaty.

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi całorocznie w miejscu (od 1 stycznia do końca grudnia) 12 złr.; pocztą: 16 zł.; półrocznie (od 1 stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 zł., pocztą 8 zł.; ćwierćrocznie (od 1 stycznia do końca marca) w miejscu 3 zł. pocztą 4 zł.; miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 zł., pocztą 1 zł. 35 ct.

Prenumeratorem cało i półroczni, (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca grudnia lub od 1 stycznia do końca czerwca) otrzymują „Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej* bezpłatnie, ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą, pierwsi 75 ct. drudzy, 30 ct. Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje rocznie 4 zł., półrocznie 2 zł., ćwierćrocznie, 1 zł.

CZĘŚĆ URZĘDOWA

Minister sprawiedliwości mianował adwokatów przy sądach powiatowych, Aleksandra Pankiewicza w Budzanowie i Adolfa Waltera w Nadwónej, sędziami powiatowymi, pierwszego w Manasterzyskach a drugiego w Rawie.

TEATRIZYCIE W LONDYNIE

I.

Pisać dramaty, należy do rzeczy tego świata dość zwyczajnych i od całych tysięcy lat dobrze znanych na wschodzie i zachodzie, w Azji i Europie. Lecz pisać dramata, aby przez nie wywoływać *meetings* i agitacje, a nareszcie otwierać korespondencje z przedstawicielami władzy, wstrząsać całą prasą angielską, grozić ministrom i jeszcze na tem wszystkim robić wyborze interesa... Na podobne objawy trzeba Anglii i Anglików Szanowny dżentleman występujący na tym padole płaczu pod imieniem Dion Boucicault, znany autor kilku słabych i monotonna prac literackich, i kilku „ekscentrycznych wyskoków“, jak dodaje prasa angielska, wystąpił w wielkim teatrze *Drury Lane* z nowym utworem pod tytułem *The Shaughraun*, którego treść oparta jest na epizodzie z powstania w Irlandyi 1866 r.

Młody Irlandczyk, oskarżony o udział w powstaniu, zostaje esadżony i transportowany do kolonii poprawczych. Na samym wstępie jesteśmy w obawie o anachronizm, gdyż podobne wyroki nie miały miejsca, ponieważ jednak cały dramat jest anachronizmem, nie zajmujemy się więcej tego rodzaju drobiazgami. W naturalnej konsekwencji dalszego ciągu dramatu, młody człowiek, inaczey bohater dramatu, ucieka z Ameryki i odważa się na odwiedziny rodziny swej w Irlandyi. Aby jednak następujący akt mógł egzystować na scenie, biedny zbieg musi być powtórnie aresztowany, przez co zmuszony jest jeszcze raz uciekać, jedynie dla dalszego ciągu sztuki. I tak dalej... Nie byłoby końca aresztowaniu i ucieczkom, gdyby nie ogólna amnestya, dana w znaczeniu *licentiae*

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 23 grudnia.

Węgierska Izba magnatów, o której mówią, że nie żyje politycznie lecz tylko wegetuje, zdobyła się na krok godny uznania. Przypomniała bowiem rządowi, że praca ustawodawcza popadła w stagnację a Węgry tak niecierpliwie oczekują nowego kodeksu cywilnego. Minister sprawiedliwości odpowiedział, że rząd uznaje potrzebę ułożenia nowego kodeksu cywilnego, ale nierównie pilniejszą jest potrzeba nowej ustawy karnej, i z tego powodu pierwiej ustawa ta musi być wypracowana. Odpowiedź rządu stwierdziła zatem, że luka w ustawodawstwie węgierskiem jest wielka i obejmuje dwa najważniejsze działy. Smutna to prawda, bo trzeba wiedzieć, że luka ta jest o wiele dotkliwszą aniżeli sobie wyobrażają za granicą. Cywilne i karne ustawodawstwo Węgier w dzisiejszej zastarzałej formie nie odpowiada stosunkom i stanowi anachronizm rażący. Takie prace jak kodeks cywilny i karne nie mogą być dziełem jednego roku ani nawet jednego peryodu parlamentarnego, ale zdaje się nam, że w okresie przygotowawczym pracy zaszła za długa stagnacja. Jeszcze przed trzema laty pracowała ankietą prawników nad reformą ustawodawstwa cywilnego ale korzyści dotąd nie wyszły na jaw. Ostatni rok był nawet zupełnie stracony dla reform tego rodzaju, bo całą uwagę rządu, parlamentu i kraju pochłaniała sprawa odnowienia ugody z Austrią. *Et haec facienda et haec non omittenda* — mogliby powiedzieć malkontenci zarzucając parlamentowi, że mimo zupełnego odświeżenia się w ostatnich wyborach okazuje tak mało inicjatywy wobec najpilniejszych potrzeb ustawodawczych. Ze maksyma powyższa nie jest tak trudną do wykonania,

świadczy Rada państwa, która tak samo jak sejm węgierski była i jest żywo zainteresowana ugodą a mimo to przecież pracuje tak wytrwale i skutecznie nad nową procedurą cywilną i reformą podatkową. Są to dwa zadania równe ustawodawczym zaległościom węgierskiego sejmu tak co do rozmiarów jak i zawiałości. Izba magnatów zrobiła niespodziankę przypominając te zaległości i kto wie, czy głos jej nie obudzi refleksyi nawet tam, gdzie do niedawna tak bardzo ganiono obecny ustroj tej izby i tak nagłono o jego reformę. Refleksya taka byłaby pożądaną dla sprawy ugodowej, bo możeby ochłodziła namiętności polityczne.

Niemcy bogatsze są o jeden nowy dowód, że osobiste życzenie ks. Bismarcka jest czynnikiem tak potężnym, że przed nim ugiąć się musi większość parlamentarna nawet wtedy, gdy chodzi o kwestye popularne, nietylko przystępne lecz pożądanę dla ogółu. W sprawie reformy sądowej długo większość parlamentarna opierała się antyliberalnym dążnościom ks. Bismarcka a w końcu stanął „kompromis“, którego ofiarą padły nawet tak liberalne zasady jak sądy przysięgłych dla procesów prasowych. „Kompromisem“ nazwano w obozie liberalnym ustępstwa dla księcia Bismarcka, chociaż słowo to jest w tym wypadku najniewłaściwiej użyte. „Kompromis“ zachodzi wtedy, jeżeli obie strony czynią ustępstwa i schodzą się niejako w połowie drogi. Tymczasem w parlamencie niemieckim większość liberalna nie zważając na dawne zapewnienia i groźby, zbliżała się ciągle do kanclerza stojącego na jednym miejscu i w końcu stanęła z nim na jednym i tem samem stanowisku. Jestto formalna kapitulacja parlamentarna upozorowana pewnemi rokowaniami tylko dla tego, że sam książę Bismarck wcale sobie tego nie życzy, ażeby jaskrawo na jaw występowała jego osobista przewaga nad reprezentacją pań-

stwa. Autorowie „kompromisu“ są ci sami posłowie, którzy już kilka razy w podobnych wypadkach równą oddali przysługę kanclerzowi i gotowi są zawsze abdykować z samodzielności parlamentarnej dla zażegnania burzy. Gdyby tak postępowała sobie większość sztucznie złożona z frakcyi niezupełnie zgodnych ze sobą, możnaby zawsze usprawiedliwić takie ustępstwa. Ale większość parlamentu niemieckiego jest jednolitą i co ważniejsza wyszła niedawno z urny wyborczej zupełnie odświeżona i pokrzepiona zaufaniem wyborców. Może wyborcy potępią swoich wybrańców za ten nowy dowód upokarzającej uległości dla osobistych zapatrywań ks. Bismarcka? Wszędzie nasuwałaby się taka konsekwencya ale niemieckim posłom nie grozi ona bynajmniej. Gdyby konsekwencya taka groziła, ks. Bismarck nie byłby tak niewzruszonym w swoich antyliberalnych postanowieniach, gdyż chwila obecna bynajmniej nie jest stosowną na wszczynanie nieporozumień i przesileni cały ogół ogarniających. Ale książę Bismarck jest może co do wyborców jeszcze pewniejszy uległości niż w parlamencie i to podnosi przykry charakter stosunków parlamentarnych w Niemczech. Wyborcy nie mogą wyrzucać posłom liberalnym, że sprzeniewierzyli się programowi liberalnemu i dla miłej zgody z potężnym kanclerzem pozwolili skoszlawić reformę zakrojoną w duchu arcyliberalnym. Wszakże nikt inny tylko sami wyborcy nauczili ks. Bismarcka tego oporu w obec życzeń parlamentu, nauczili go być niewzruszonym i zarazem przekonany o zwycięztwie zupełnem. Gdy przed kilku laty stronnictwo liberalne w sprawie budżetowej stanowczo oparło się ks. Bismarckowi i zamierzało wytrwać w tym oporze bez względu na konsekwencje tego kroku, nawet bez względu na zapowiadane przesilenie, kanclerz zaapelował do wyborców i stamtąd padło

sunął się aż do zaparcia i przytłumienia tryskających z jego serca i umysłu płomieni natchnienia i dowcipu! Uwaga powszechna zwrócona na utwór, o którymby dużo ludzi wiedziało, a mało kto mówił. W dziennikarstwie wywiązuje się namiętna walka między zwolennikami amnestyi a jej przeciwnikami... Jednem słowem sprawy polityczne i społeczne narodu połączone z dramatem. A że w Londynie więcej jest Irlandczyków niż w Dublinie, a więcej katolików niż w Raymie — rezultat jest taki, że wielki teatr na stu pięćdziesięciu przedstawieniach był pełny, co szanownemu autorowi a zarazem agitatorowi przyniosło dwakroćstotysięcy franków zysku. Amnestya wprawdzie nie nastąpiła, Fenjanie jak siedzieli tak siedzą, lecz *biznes* się powiódł.

Poważna prasa angielska opisaną historję nazywa *puffem*, w którym p. Boucicault przeszedł sam siebie. Zgodziłbyś się na to, gdyby *puffy* podobnego rodzaju nie przynosiły dwukroćstotysięcy franków w przeciągu sześciu miesięcy. Sumka ta każe mi *puff* uważać za zręczność umiejętnego korzystania z sytuacji.

Niezasłużeni, ale szczęśliwi — prawda ta społeczna i życiowa powtarza się przy każdej sposobności, a bije w oczy z przykładu o panu Boucicault. Teatr *Princess* wołuje z Ameryki Józefa Jeffersona i wielki *jankes* na swe występy wybiera trzyaktowy popularny ludowy dramat pod tytułem *Rip van Winkle* czyli *Dwadzieścia lat snu*, którego twórcą jest właśnie autor *The Shaughraun*, a zarazem wielki agitator amnestyi.

Tutaj już stajemy na gruncie sztuki, oswobodzonej z pod wpływów polityki i agitacji. Nareszcie p. Boucicault nie może się zasnąć patryotyzmem i z miłości ku Fenjanom, umyślnie tłumieniem w sobie natchnienia, miał owszem szerokie pole nawet wybuchnąć — a mimo to nie wybuchł. Dramat jego jest nad wszelki wyraz nudny,

ekliwy, monotonna... Wszystko to prawda gdyby nie geniusz, który uwięził tę mierotę na scenie od wiosny i utrzymuje ją dotąd z równie jednakowym powodzeniem.

Jefferson należy do genialnych zjawisk. Objechałem dużo świata i znam nie poczytując sobie tego wcale za zasługę, prawie wszystkie wielkie teatry stałego lądu, i powtarzam, że Jefferson jest genialnym, bo jest absolutnie i niezachwianie oryginalnym, a jeżeli kogo przypomina to tylko jednego z naszych polskich artystów... Dla samego rozbudzenia ciekawości wstrzymajmy się jednak z porównaniem, bo oto kortyna się podnosi, muzyka odzywa się cichą przegrywką, scena przedstawia fronton karczmny, za sceną słychać biesiadników śpiewy i biesiadniczek śmiechy, na scenie szanowna połowa Rip van Winkle pierze bieliznę męża, milczy i wzdycha, gdy tymczasem mały ośmioletni Henryk, syn Nick'a Weder, a wychowawiec pani Winkle bawi się z sześciolatnią Miną, córką pani Winkle, kosztem od bielizny. Po upływie dość długiego czasu, który pozwala pani Rip wyprać należycie bieliznę i wypowiedzieć długi a sentymentalny monolog, wchodzi stary Nick Wedder z Derrikim, właścicielem karczmy.

Rozmowa zawiązuje się jak zwykle o nieobecny, to jest o przymiotach i wadach małżonka pani Rip van Winkle, — o jego lekkości charakteru, o zupełnym braku brania życia na seryo, i nareszcie o skłonnościach do zabaw i trunków. Dla utwierdzenia powątpiewających o prawdzie przytoczonych słów, pani Winkle otwiera z emfazą okiennicę karczmny i na niej pokazuje zdumionym otwarto *conto* pana Rip w sumie pięćdziesięciu kreskę naznaczonych kredą. Parter i galerie ze skrupulatnością angielską rachują kreski, przez co powstaje szmer w teatrze, z którego korzystając pani Winkle płacze.

Nick Wedder nie może znieść płaczu kobiet i dla tego jedynie odchodzi, co zaś

hasło pierwszego „kompromisu“ w znaczeniu na wstępie przedstawionem. Cóż dziwnego, że od tej chwili stronnictwo liberalne już z natury swojej nie zdolne do wielkiej stanowczości, straciło resztkę energii i stało się odtąd tak powolne, uległe nawet dla kanclerza? Jeżeli wyborcy naglą do śmiałych kroków, posłowie mogą łatwiej oprzeć się ich naciskowi aniżeli wtedy, gdy od nich wychodzi hasło walki a kraj odpowiada na nie dobitnie upomnieniem do zgody.

Nominacja Midhata baszy W. Wezyrem sprawiła przeważnie dobre wrażenie. Przyjaciele Turcyi, którzy pozostali jej wiernymi nawet w najsmutniejszych dla niej czasach, zapowiadają epokę wielkich reform i cudownego odrodzenia się państwa, które Europa od dawna uważa za organizm pozbawiony sił żywotnych. Ci przyjaciele jednak złą wyświadczać przysługę Turcyi i mylą się, jeżeli utrzymują, że nominacja Midhata baszy jest śmiałą prowokacją Rosyi, otwartem wezwaniem do walki. Midhat basza jest zbyt wytrawnym mężem stanu, ażeby poddawał się zupełnie religijnemu fanatyzmowi albo zaślepionej nienawiści rasowej, a są to właśnie dwa czynniki, które popchnąć mogły Turcję do wojny bez wyczerpania wszelkich środków utrzymania pokoju. Midhat basza odegrał już rolę uśmierczającą w czasie wybuchu wojny z Serbią. Gdy Serbia zbroiła się gorączkowo a równocześnie z niesłychaną obłądą zapewniała Portę o swojej uległości i wierności hołdownie, zamordowany seraskier Hussein Awni basza naglił do wypowiedzenia Serbii wojny i do wtargnięcia w granice niesfor nego wazala. Wtedy przeważył wpływ Midhata baszy i Turcyja z wielkim spokojem a zarazem z wielką korzyścią dla siebie oczekiwała kroków nieprzyjacielskich ze strony Serbii. W każdej wojnie strona, na którą spada odium prowokacji, ma trudniejsze stanowisko a reguła ta sprawdziłaby się najlepiej na Turcyi, gdyby w roli wyzywającej stanęła do walki z Rosyją. Nominacji Midhata baszy przypisują charakter prowokacji dlatego, że zbyt żywo tkwi jeszcze w pamięci jego rola za rządów Abdul Azisa. Wtedy W. Wezyr Mehmed basza oddany był zupełnie wpływom rosyjskim i słuchał generała Ignatiewa jak najlepszego przyjaciela państwa a Midhat basza widząc w tem zgubę Turcyi dobitnie zaznaczył swoje odmienne zapatrywanie. Mehmed basza stracony najpierw przez Midhata baszę, tryumfował wkrótce nad nim i z tą powstało

przekonanie, że Midhat basza jest reprezentantem namiętanej nienawiści ku Rosyi. Dziś stosunki zmieniły się zupełnie. Poprzez dnik Midhata baszy Mehmed Rużdi basza nie był w niczem podobny do Mehmeda baszy a sprzeczność między nimi a dzisiejszym W. Wezyrem zachodziła tylko co do kwestyi konstytucyjnej.

SPRAWY MONARCHII

— Komisya Izby deputowanych Rady państwa, obradująca nad projektem nowej ustawy karnej, oświadczyła się, jak wiadomo, za zniesieniem kary śmierci; przetożenie zaś rządowe zatrzymuje tę karę w pewnych wypadkach zdrady stanu i morderstwa. W pełnej Izbie toczyć się będzie prawdopodobnie ożywiona dyskusja nad tym przedmiotem. Dr. Arnold Rabel, adwokat wiedeński, zastanawiając się nad tą sprawą w artykule nadesłanym do starej *Presse* przychodzi do przekonania, że w sprawie zniesienia lub zatrzymania kary śmierci powinna zabrać głos cała ludność monarchii i w stosownych petycjach dać wraz swojej opinii. W tym celu proponuje dr. Rabel zawiązanie w Wiedniu centralnego komitetu, który znowu miałby zająć się utworzeniem komitetów po wszystkich głównych miastach monarchii. Komitety miałyby zwoływać zgromadzenia ludowe i na tych zgromadzeniach można by wybadać opinię ogółu ludności monarchii.

— Szef departamentu sprawiedliwości, dr. Darancu, wystosował w tych dniach rozporządzenie do wszystkich prokuratorów Kroacyi i Sławonii, w którym określa stanowisko prokuratorów w obec dziennikarstwa. Powodem do wydania tego rozporządzenia były interpelacje wystosowane podczas ubiegłej sesyi sejmiku kroackiego do rządu, tudzież znaczna liczba ustnych i pisemnych zażaleń, że prokuratorowie państwa obchodzą się zbyt surowo z dziennikarstwem opozycyjnem. W rozporządzeniu o którym mowa, zastrzega się rząd przeciw temu zarzutowi. Przyswoitej opozycji nie zamierza rząd stawiać żadnych przeszkód, ale przeciw opozycji, która w ocenianiu działalności rządu przekracza wszelkie granice przyswoitej polemiki, która na podstawie zmyślonych lub przekreślonych faktów, omawiając prawnopństwowy stosunek Kroacyi do Węgier, stara się podkopać powagę rządu i wzbudzić nienawiść i pogardę ku Węgrom, przeciw takiej opozycji należy występować z całą surowością. Przy zastosowaniu postępowania obiektywnego mają prokuratorowie baczyć na to, czy szkoda, powstała przez wywołanie niezadowolnienia w skutek konfiskaty jakiegoś dziennika nie jest większą od szkody, jaką państwo mogłoby ponieść moralnie, gdyby inkryminowany artykuł dostał się do wiadomości publicznej.

do p. Derrick, uważa on chwilę tę za najstosowniejszą do oświadczenia swej miłości żoncie człowieka nie traktującego życia na serio. Ze smutkiem atoli dowiaduje się zakochany, że właśnie ludzie leccy cieszą się powodzeniem u niewiast, dalek że pan Rip jest ładny, przyjemny i dla tego jedynie posiada gorącą miłość swej żony. To powiedziawszy pani Rip zabiera bieliznę i balję i nadzwyczaj sentymentalnie odchodzi w jedną stronę — a p. Derrick, nie uważając się za pobitego, poważnie opuszcza scenę z drugiej strony. Pusto — i gdyby nie kosm z bielizną i dziećmi, długo nie ujrzelibyśmy żywej duszy na scenie. Kosm i dzieci ratują sytuację, czekając cierpliwie przybycia ojca.

Szmer się robi w teatrze, z gór zastępuje on, — on w własnej osobie, Rip van Winkle czyli Józef Jefferson. Niebieska koszula i chustka na szyi niebieska, czerwona pława kurtka, pantalfony od kolana ujęte w skórzane kamasze, twarz biała, rumiana jasnego blondyna, serdeczny, dobroduszny uśmiech, oczy uczciwego filuta, a choć rozleniwiałego próżniaka, co niedawno był jeszcze zgrabnym parobkiem. Na plecach fuzya, a w torbie — łatwo się domyśleć — pustki.

Przywitanie z dziećmi serdeczne, piśszcziotliwe, sympatyczne, w połączeniu z powinnym rodzajem uśmiechu, przez który przebiega humor zaprawiony lekką satyrą, nieustannie pokonywaną dobroduszością. Rip van Winkle nie może zbyt długo zostawać z dziećmi i dla tego przychodzą dzieci jego towarzystwo Derrick i Nick Vedder. Tu dopiero talent tego genialnego artysty wstępuje w całej sile, pełnej oryginalności i nieporównanego wdzięku. Rip opowiada swoim przyjaciołom, nie więcej jak tylko mały epizod z ostatniego polowania. Historia o tyle dowcipna i zajmująca, o ile stać na to dowcip pana Boucicault, ale jak opowiedziana! Przedewszystkiem cicho i spokojnie, bez gestykulacji, za to z tym uśmiechem nieporównanym, za którym wczoraj przepadały wszystkie dziewczyny wioski, ubarwionym dobrodusznym sztyderstwem, które nikogo nie rani, a zawsze napróżd atakuje siebie samego. Komizm jakiegoś szczególnego rodzaju tryskający swobodą i rzewnością. Komizm, który nas pociąga do siebie uczuciem i niewytłomaczoną sympatią dla artysty. Teraz pojawia się stałość w niezachwianem przywiązaniu pani Rip van Winkle, i jesteśmy pewni, że wszystkie obecne kobiety w teatrze zrozumiały jej słabość dla tak pociągającego urwisza o pogodnem licu i niczem niezamąganym humorem.

A teraz powiedzmy prawdę, czy Francuzi lub Niemcy rozumieją podobny komizm? Francuzi skutkiem swego charakteru narodowego i żywością wpadają w karikatwę, Niemcy w *gemüthliche* rubasznosc, czyli inaczej grubo a głośno się śmieją, gdy tu komizm rozrzuca i przyciąga. Przepadamy za tym człowiekiem na scenie, tak samo, jak sympatyzujemy z dowcipnym i przyjemnym towarzyszem w salonie.

Jeżeli bym chciał szukać porównań, to bym je tylko znalazł na warszawskiej scenie. Poznawszy dobrze i wżyszy się z talentami naszych artystów nie zapomina się ich nigdy i nigdzie. Patrząc na Ristori, tęsknimy za miękkością, za wibracją głosu, za bogactwem uczucia i wdzięku, za subtelnością cieniowaniem najdelikatniejszych affektów w grze pani Heleny Modrzejewskiej. Słuchając panny Ziegler myślimy o sile i dramatyczności gry pani Hoffmann. Patrząc na Irvinga przypominamy sobie charakterystyczną siłę Królikowskiego, która nas podobnie jak grzechotnik kolibra magnetyzuje i przyciąga, a patrząc na Jeffersona, myślimy mimowolnie o Repackim, bo oto obydwa mają podobny dźwięk głosu i uśmiech, obydwa spokojni i łagodni — i obydwa zdobywają sobie serca słuchaczy.

SPRAWY ZAGRANICZNE

(Nota w sprawie statku „Radecky“).

Wiener *Abendpost* ogłasza tekst noty, którą austriacko-węgierski konsul generalny książę Wr-de wystosował do ministra Rsticzy w sprawie napadu na statek „Radecky.“ Nota datowana 15 grudnia brzmi w przekładzie:

„Dnia 2 grudnia b. r. stanął pod Belgradem austriacko-węgierski parowiec „Radecky“ mając na pokładzie 57 Bulgarów, którzy wedle własnego życzenia odstawieni być mieli do Gałacu.

Ponieważ między zgromadzoną na brzegu ludnością rozszalała się pogłoska, że ludzie ci Turkom wydani być mają, kilka osób, między którymi byli także oficerowie serbscy, wsiadło na statek i częścią namową, częścią przemocą skłoniło Bulgarów do wyładowania na brzegu serbskim.

W tym samym czasie komisarz policyi pan Andrzej Maryanowicz w towarzystwie jednego oficera serbskiego udał się do kapitana statku, i pod pozorem, że szef Bulgarów został tam jeszcze zatrzymany, domagał się przeglądu statku.

Mimo energicznej protestacji kapitana obstawiał komisarz policyi przy swem żądaniu twierdząc, że ponieważ okręt znajduje się na wodach serbskich, przysłuży mu prawo przedsięwziąć na nim rewizję i przemocą zatrzymać statek, kazawszy żandarmom przeskoczyć żarzączym przez kapitana przygotowanym do odjazdu. Dopiero na zapewnienie jednego z Bulgarów, że wszyscy towarzysze jego wysiedli na brzeg serbski, odstąpił książęcy komisarz policyi od swego żądania i pozwolił statkowi na dalszą podróż.

Wszystkie te fakta wynikają ze sprawozdania kapitana statku „Radecky“, które w zgodnych zeznaniach urzędników agencji żegludki parowej i towarzyszącego statkowi urzędnika cłowego zupełnie znajdują potwierdzenie.

Przedewszystkiem nadmienić muszę, że Bulgarom, którzy znajdowali się na pokładzie statku, a którzy z powodu włóczęgostwa wydaleniu być mieli z obrębu austriacko-węgierskiej monarchii, wolno było udać się za granicę państwa dokąd sami chcieli. Na własne żądanie wysłały ich c. k. władze do Gałacu, a gdyby ci ludzie wyrazili byli życzenie, aby ich odstawiono do Belgradu, my z naszej strony nie mielibyśmy nic przeciw temu.

Ale interwencja zebranego na miejscu ładowania tłumu, który Bulgarom kazał opuścić okręt, niemiennie preteasya serbskiego komisarza policyi do zrewidowania okrętu austriacko-serbskiego i użyte przy tej sposobności gwałty, aby przeszkodzić dalszej żegludze okrętu, stanowią ciężkie naruszenie prawa międzynarodowego i bezpośrednią obragę naszych praw. Dla tego z polecenia rządu Jego cesarsk. i królewsk. Mości żądam od pa-

na, panie ministże, następującej satysfakcji: 1) Rząd książęcy wystosuje do nas notę, w której w wyrazach odpowiadających ważności faktu wyrazi żal z powodu wypadków zaszłych na dniu 2 grudnia. 2) Komisarz policyi Andrzej Maryanowicz i serbscy urzędnicy, którzy się okazali winnymi, zostaną surowo ukarani. Wymierzona na nich kara będzie ogłoszona w dzienniku urzędowym wraz z wzmianką, że zostali ukarani z powodu swego zachowania się wobec austriacko-węgierskiego okrętu „Radecky.“ Gdyby się okazała potrzeba, rząd serbski wytoczy natychmiast śledztwo, w którym wezwie udział delegat c. k. konsultatu generalnego, aby oznaczyć stopień winy osób, które w całej tej sprawie uczestniczyły. 3) Co się tyczy Bulgarów, którzy uciekli z okrętu „Radecky“, to rząd austriacko-węgierski oświadczywszy formalnie, że ludzom tym po za granicami państwa wszędzie wolno przebywać, gdzie im się tylko podoba, żądanej o nich nie podnosi reklamacji.

Ci ludzie byli jednak w mojej obecności zapytani co do dalszych swych życzeń i jeżeli oświadczą, że chcą być odstawieni do Gałacu, naówczas gotów rząd austriacko-węgierski postarać się o to ponownie. Mam nadzieję, że rząd książęcy poddając się bez zwłoki tym żądaniom naszym, umożliwi nam dalsze pozycie sąsiedzkie z księstwem. Równocześnie jednak, panie ministrze, polecono mi dodać do powyższych naszych żądań następujące uwagi: Nie po raz pierwszy przychodzi nam w ostatnich czasach uskarżać się na naruszenie prawa międzynarodowego ze strony Serbii. I tak, w ciągu ubiegłego lata strzelano podwójnie z brzegów serbskich na nasze statki parowe, znajdujące się na Dunaju; i tak morły torpedy, które mimo zapewnień rządu serbskiego, że wszystkie miny podwodne założone w Dunaju, zostały wyjęte, przecież dostały się aż do brzegów rumuńskich, wyrządzić naszej żegludze nieobliczoną szkodę; w czerwcu r. b. strzelali Serbowie ostrymi nabojami w pobliżu kaplicy pod Orsową na brzeg austriacki i zagrażali życiu majtków znajdujących się w pobliżu; w końcu dały ustawiczne obelgi, na które były wystawione nasze organa cłowe ze strony władz serbskich, już kilkakrotnie powód do energicznych reklamacji z mojej strony. Przy tych wszystkich zajściach dawał nam rząd książęcy najformalniejsze zapewnienia, że podobne wypadki nie będą się powtarzały w przyszłości, przyczem zapewniał nas, że w tej lub owej mierze wydał stosowne nakazy. Jeżeli jednak, mimo tych zapewnień, mogło ponownie się naruszenie prawa międzynarodowego w takim rodzaju, jak w dniu 2 grudnia, musimy nabrać przekonania, że rząd serbski nie ma dość siły do nadania swej woli należytej powagi. Taki stan rzeczy nie może istnieć dłużej i dla tego uważamy za konieczne uwiadomić rząd książęcy, że skoro nie jest w jego mocy, w własnym swym kraju nadać należytej powagi zasadom ustanowionym dla międzynarodowych stosunków, przebieg przy najbliższym podobnym wypadku będziemy zmuszeni chwycić się sami środków, które uważamy za konieczne i dostateczne do zawarowania swobody naszemu handlowi i naszej żegludze, tudzież do nadania powagi naszym banderom i naszym prawom międzynarodowym.

Satysfakcja, dodaje *Wiener Abendpost*, żądana w nosie powyższej w imieniu c. i k. rządu austriacko-węgierskiego, została ze strony rządu serbskiego udzieloną w całej pełni i właśnie po uzyskaniu tej satysfakcji monitor austriackie miały opuścić stanowisko swe pod Belgradem, gdy wydarzył się znany wypadek z monitorem „Marosz.“ Jesteśmy upoważnieni do oświadczenia, że c. k. austriacko-węgierski reprezentant w Belgradzie otrzymał już potrzebne instrukcje, aby także z powodu wyrządzonej c. k. fl-dze austriacko-węgierskiej obrazy, uzyskać najzupełniejsze zadośćuczynienie.

(Członkowie konferencji konstantynopolskiej).

W tych dniach rozpocznie się w Konstantynopolu oficjalne posiedzenie konferencji, która ma rozstrzygnąć o losie Turcyi i Słowian bałkańskich i zażegnać burzę, która zawisła nad całą Europą. Ze względu na ważne zadanie, jakie złożono w ręce kilku reprezentantów mocarstw europejskich, nie będzie od rzeczy o każdym z nich kilka bliższych powiedzieć szczegółów:

Savfet basza

turecki minister spraw zewnętrznych i pierwszy turecki pełnomocnik konferencyjny, urodził się w Konstantynopolu z szlacheckich rodziców w roku 1232 (1816). Ojciec jego, potomek starej i bogatej rodziny, odznaczający się zawsze walecznością i uczciwością, dał synowi należyte wychowanie i kazał w tym celu przez długie lata przychodzić do domu swego kilku *chodżom*, (profesorom) którzy udzielali chłopcu lekcji wję-

zyku ojczystym, a później w arabskim i perskim w literaturze tych trzech języków, niemniej w matematyce i historii. Już w młodości w wieku poznaj Savfet utworzył najznakomitszych tureckich i arabskich autorów i umiał wybornie tłumaczyć arabskie poezje na język turecki i na odwrót tureckie na arabskie. Ojciec chciał z początku, aby syn został uczonym, ile możliwości pisarzem (*Ah El-Kalam*) i poetą (*Saair*), wnet jednak zmienił swój zamiar i wybrał dla syna karierę dyplomatyczną. Zawdzięczać to należy radom sławnego ministra a później W. wezyra Reszida baszy, który słusznie twierdził, że młody Savfet dla swego żywego temperamentu i nadzwyczajnej ambicji, którą już jako dziecko okazywał, raczej do publicznej czynności się kwalifikuje aniżeli do ślęczenia nad książkami. Ojciec przyjął wtedy dla swego syna nauczyciela Greka, który go uczył języków łacińskiego i francuskiego a nadto geografii, nauki u Turków prawie wcale nieznaną. Później posłał go ojciec do Paryża, aby tu poświęcił się studiom języków nowożytnych i naukom pomocniczym dyplomacji; po powrocie do kraju został powołany do ministerstwa spraw zagranicznych, gdzie przez długi czas piastował urząd pierwszego tłumacza. W tym samym charakterze został przeniesiony do dywanu, gdzie wielkie jego zdolności i wykształcenie ściągnęły na się uwagę sułtana Abdul Medżida, który go wkrótce zrobił swym nauczycielem języka francuskiego. Dostojny uczeń okazał się wnet wdzięcznym dla swego nauczyciela, poręczając mu ważne misje dyplomatyczne, które mu dały sposobność zapoznania się z najznakomitszymi dyplomatami swego czasu jak z lordem Palmerstonem, Nesselrodem i innymi. Również kierujący ówczesną polityką turecką baszowie Aali i Fuad poznali się na zdolnościach ulubieńca sułtańskiego i starali go do siebie przyciągnąć. Po ustąpieniu Fuada baszy został Savfet basza ministrem spraw zewnętrznych, który to wysoki i ważny urząd sprawował z nadzwyczajną zręcznością. Później był ambasadorem w kilku stolicach europejskich, a w końcu roku po gwałtownej śmierci Raszyda baszy został mianowany ministrem spraw zewnętrznych. Savfet basza posiada wyśmienitą pamięć i uważany bywa powszechnie za spokojnego, lubiącego pokój i nadzwyczaj dobroczynnego męża. Dom i skarby jego zawsze są otwarte dla mężów nauki.

Edhem basza,

drugi pełnomocnik Porty i ambasador turecki w Berlinie, urodził się w roku 1238 *hedhry* (1823) na wyspie greckiej Szio (Chios) z czeskich rodziców, którzy, utrzymując się z pracy własnych rąk, nie mogli wiele łożyć na wykształcenie syna. Jako młody chłopiec dostał się do domu sławnego polityka Khosrewa baszy w Konstantynopolu, gdzie spełniał służbę najniższego niewolnika. Khosrew basza poznał się jednak wnet na zdolnościach i żelaznej woli młodego niewolnika i posłał go wraz z czterema innymi chłopcami czeskimi, pod dozorem francuza Jouberta do Paryża, gdzie Edhem w wybornym instytucie Barbet przez trzy lata odbywał studia. W r. 1835 opuścił Edhem ten instytut, aby na życzenie swego dobroczyńcy oddać się studiom górniczym. Podczas czterech lat tego studium podejmował wielkie podróże po Francji, Szwajcarii i Niemczech, aby się zapoznać z stanem górnictwa w tych krajach. Roku 1839 powrócił do Konstantynopola, gdzie mu jego mecenas wyrobił posadę kapitana w sztabie generalnym. Tutaj zajmował się Edhem pracami topograficznymi, w których tak wielkie rozwinął zdolności, iż w krótkim czasie został najprzód szefem batalionu a potem pułkownikiem. Ustawa wiając komisję górniczą dla całego państwa osmańskiego mianował go rząd turecki członkiem tej komisji. W r. 1849 mianował go sułtan Abdul Medżid swym adjutantem i odtąd nie opuściła go już gwiazda szczęścia. Wkrótce po tem został generałem brygady, później dywizji, w końcu szefem dworu militarnego swego pana, któremu towarzyszył w r. 1850 w podróży po Małej Azji. W r. 1854 posłał go Abdul Medżid do Serbii, aby tam księciu Aleksandrowi Karageorgiewiczowi wręczył *hattiszerif*, którym sułtan ponownie potwierdził urzeczyście wolności i prawa serbskie; w roku 1856 wydany z pałacu sułtańskiego w skutek intryg pałacowych, został przez swego pana mianowany członkiem Rady państwa, w której zasiadał przez dość długi czas. Po ustąpieniu Aali baszy otrzymał po nim tekę spraw zagranicznych i rangę *mussira* (marszałka); tytuł baszy otrzymał już kilka lat przedtem. Odtąd nie opuścił kariery dyplomatycznej a jak jego ziomkowie powiadają urosł na prawdziwe dziecko szczęścia (*Walad Said*). Przystawiając był ministrem spraw zewnętrznych, piastował w rozmaitych stolicach europejskich posady poselskie, aż wreszcie sułtan Abdul Azis mianował go ambasadorem w Berlinie.

Generał Ignatiew,

doyen ciał dyplomatycznych w Konstantynopolu jest zarazem najwybitniejszą w tem

cielo osobistością. Jego polityczne czyny były w ostatnim czasie przedmiotem tysięcznych komentarzy. Potrafił on sobie w Konstantynopolu takie zdobyć stanowisko, jakiego od czasów „wielkiego Elczy“, od czasów Strafforda de Redcliffe żaden dyplomata nie zajmował. Generał Ignatiew nie był początkowo przeznaczony do służby dyplomatycznej, lecz do służby militarnej, nie znalazł jednak na ostatnim polu sposobności do zbierania wawrzynów. Podczas wojny krymskiej stał załogą w Rydze i w Rewalu. Cesarz Aleksander poznawszy się na jego talentach, porucił mu cały szereg dyplomatycznych misji specjalnych do Azji środkowej a w końcu wysłał go do Pekingu. Tam zawarł Ignatiew w roku 1858 układ, którym kraj nad Amurem odstąpiony został Rosji. Od tego czasu dyplomatyczna jego sława była ustalona. Dnia 26go czerwca 1864 mianował Cesarz młodego jeszcze dyplomata posłem w Konstantynopolu a w marcu 1867 r. wyniósł go do godności ambasadora. Rola jaką generał Ignatiew odgrywa od czasu, gdy zajął dzisiejsze swe stanowisko, należy do historii naszego czasu a działalności jego dopiero przyszłość będzie mogła należycie ocenić. Dwóch jednakże rzeczy nikt nie będzie mógł odmówić zastępcy cesarza Aleksandra u W. Porty, a to gorącego patriotyzmu i wielkich zdolności. Generał Ignatiew jest duszą i ciałem oddany swej ojczyźnie i swemu cesarzowi, dla których przed żadną nie wdryga się ofiarą! On sam kilkakrotnie się wyraził, że jednym z największych bodźców do działania jest dla niego pamięć wielkiego dobroczyńcy jego, cesarza Mikołaja. Niejednokrotnie stawiano już sobie w świecie politycznym pytanie, jakież właściwie są te środki, któremi generał Ignatiew osiąga tak wielkie rezultaty i wskazywano pomiędzy innymi na jego wielki majątek prywatny, jako na owe złote koło, którem wszędzie zajeżdżać można. Rezultaty polityki głównie trzeba zapewne przypisać bystremu wzrokowi, wysokiemu wykształceniu i zdrowemu rozumowi Ignatiewa. Generał Ignatiew jest przeciwnikiem tego, co zwykle rozumiemy przez dyplomację z rzemiosła. Nikt nie jest w towarzystwie otwartym i swobodniejszym od niego, nikt bardziej nie lubi swobodnie rozprawiać o kwestjach politycznych, nikt nie jest wolniejszym od pedanterii i sztywności. Ztąd też pochodzi, że generał Ignatiew mimo znanych celów i tendencji swej polityki u tureckich dyptomatów, z którymi z urzędu swego w ciągłych zostaje stosunkach, bynajmniej nie jest nie lubianym, ztąd też pochodzi, że u zmarłego sułtana Abdul Azisa tak wielkie umiał sobie zaskarbić łaski. Generał Ignatiew występuje na konferencyi niejako w roli oskarżyciela, rola ta pozwala mu na niejedno, bardzoby jednak minął się z swoim zadaniem, gdyby zapominał o mierze, jaką i oskarżyciel zachować powinien. Kto za wiele chce dowiedzieć, niczego nie dowiedzie, a pewne przysłowie angielskie mówi, że kto zaskarża kogo do sądu sam wytacza sobie proces. Zobaczymy niebawem czy dyplomata rosyjski będzie zawsze umiał przestrzegać tej zasady. Tyle jednakże można powiedzieć bez przesady, że sąd, jaki opinia publiczna, jaki historia o generale Ignatiewie wypowie, będzie zależał od postawy jaką zajmie na konferencyi.

Robert Markiz of Salisbury.

Robert Artur Gascoigne Cecil, markiz i earl of Salisbury, wicehrabia Cranbourne i baron of Cecil, urodził się 3 lutego 1830 r. i jest drugim synem b. ministra markiza of Salisbury. Po śmierci starszego brata odziedziczył tytuł i bogactwa swego ojca. W I-bie niższej, a po śmierci ojca w Izbie lordów, był lord Salisbury zawsze najzdolniejszym reprezentantem zapatrywającym torysowskich; jako sekretarza stanu dla Indji okazał znakomity talent administracyjny.

Sir Henri Elliot.

Stały reprezentant Anglii u Złotego rogu urodził się w r. 1817, jako młodszy syn szkockiego hrabiego Minto, który w swoim czasie był ambasadorem brytyjskim w Wiedniu. Jako należącego do *reigning Families* panującego stronnictwa Whigów, miał dla swej kariery już z góry urotworoną drogę. Elliot był prywatnym sekretarzem gubernatora kraju Van Diemeńskiego, później otrzymał posadę *précis-writera* w ministerium spraw zagranicznych. W roku 1858 był posłem w Kopenhadze, 1859 udał się w ważnej misji do Neapolu, gdzie niedługo po jego przybyciu upadł tron Burbonów. W r. 1862 został wysłany w nadzwyczajnej misji do Aten, a wkrótce potem król Otto został z tronu stracony. U jego następcy był stale akredytowany, aż wreszcie w roku 1865 mianowany został posłem na dworze włoskim a 6 lipca w r. 1867 ambasadorem w Konstantynopolu. Siostra Henryka Elliota poszła za hrabiego Russela.

Baron Bourgoing.

Ambasador francuski w Konstantynopolu jest potomkiem rodziny, której imię nierozdzielnie jest związane z historią dy-

plomacji francuskiej. Jego dziad i ojciec byli ministrami, posłami i ambasadorami. On sam był prawie we wszystkich ambasadach europejskich, służył pod rozmaitemi rządami, które w Francji następowały po sobie a zawsze i wszędzie umiał utrzymać poważę dyplomacji francuskiej. Pozostał w służbie i za rzecypospolitej, był posłem w Haadze, w Rzymie w Stolicy Apostolskiej, gdzie się okazał wiernym sługą kościoła a wreszcie jako następca hrabiego Melchiora de Vogué został ambasadorem w Konstantynopolu. Jego dom gościnny jest punktem środkowym towarzyskiego życia w Perze.

Emil hrabia Chaudordy.

Karyerę dyplomatyczną rozpoczął w roku 1850 jako *attaché* poselstwa francuskiego w Rzymie i zwiedzał w tym charakterze stolic europejskie; w roku 1866 został mianowany pierwszym sekretarzem poselstwa i i poddyrektorem gabinetu ministerjalnego a w roku 1867 nadzwyczajnym posłem (tytułarnym). Zostawszy dyrektorem w ministerium spraw zagranicznych został we wrześniu 1870 wysłany jako zastępca tego ministerium w delegacji do Tours. Na tem stanowisku ogłosił kilka broszur jako odpowiedź na noty Bismarcka i odparł zwycięsko skargi kancлера niemieckiego o naruszenie konwencji genewskiej. 8 lutego 1871 roku został obrany deputowanym departamentu Lotet Garonne. Zajął miejsce na prawicy i głosował za zniesieniem banicji i za uznaniem wyboru książąt orleańskich. 27 września 1866 został oficerem legii honorowej. Jest on posłem w Madrycie i hrabią rzymskim (nie francuskim).

August baron Werther.

Reprezentant niemiecki na konferencyi jest osobistością, którą w obecnej chwili bardzo się zajmuje świat polityczny, gdyż z postawy i słów jego chciałoby wyczytać zamiary jego szefa. Niełatwe to jednak zadanie, gdyż baron Werther jest człowiekiem zimnym, małomownym i zamkniętym w sobie. Z powierchowości jest on na pół żołnierzem na pół biurokratą, wysmukłym i sztywnym. Ojciec barona był od roku 1834 do 1841 ministrem spraw zewnętrznych. Teraźniejszy ambasador niemiecki w Konstantynopolu urodził się w mieście rodzinnem Kanta (Królewcu) pracował najprzód w sądzie berlińskim a później w merseburgskim. Następnie został sekretarzem legacji w Monachium. Podrzedne stanowiska zajmował w Haadze, Londynie i Paryżu, później został posłem pruskim w Bernie, Atenach, Kopenhadze, Petersburgu i Wiedniu. Odwołany z Wiednia udał się jako ambasador do Paryża, gdzie ważną odegrał rolę w wypadkach, które poprzedziły największą wojnę naszych czasów. Nazwano go „posłem wojny“ gdyż jego misja już dwa razy złączoną była z wielkimi wojnami.

Hrabia Corti.

Reprezentant włoski ma lat 52. Pochodzi z starej szkoły dyplomacji piemontkiej. Przebywszy w krótkim czasie wszystkie niższe stopnie hierarchii dyplomatycznej fungował przez kilka lat jako pierwszy sekretarz sardyńskiego poselstwa w Londynie, gdzie sobie szczególne względy zaskarbił u lorda Palmerstona, który go gorąco polecił hrabiemu Cavourowi. Następnie był posłem w Szwecji, Hiszpanii, Hollandyi a w końcu w Washingtonie. Tutaj bardzo się odznaczył. Jako członek międzynarodowej mieszanej komisji, która miała załatwić tę część sporu amerykańsko angielskiego, która nie należała do polubownego sądu genewskiego, bardzo ważną odegrał rolę. Minister Visconti-Venosta przeznaczył go w charakterze posła do Konstantynopola.

Hrabia Franciszek Zichy-Vazonikas.

Ambasador monarchii austriacko-węgierskiej w Konstantynopolu, następca hrabiego Prokiesz i hr. Ludolfa, urodził się w r. 1811 i jest tajnym radcą, podkomorzym i t. d. Hrabia Zichy okazał się w Konstantynopolu sumiennym i wiernym reprezentantem polityki hr. Andrassy, a kto zna trudności, z jakimi ma do walczenia, ten musi uznać jego wielkie zasługi. Hrabia Zichy jest na swem obecnym stanowisku akredytowany od 11 marca roku 1874.

Henryk baron Calice.

Drugi delegowany austriacko-węgierski na konferencyi konstantynopolitańskiej, pochodzi z istryjskiej rodziny, z urodzenia jest jednak Czechem. Dyplomatyczną karierę rozpoczął przy poselstwie w Londynie. Wschodnio-azyatycka wyprawa uczyniła imię jego głośnie. Zawarł traktaty handlowe z Chinami i Japonią a w ostatnim kraju fungował jako poseł. Po powrocie do kraju został zaszczycony orderem żelaznej korony drugiej klasy a w ostatnim czasie był konsulem generalnym w Bukareszcie, na którym to stanowisku okazał wiele zdolności i energii. Jest znakomitym znawcą politycznych i ekonomicznych stosunków Wschodu. Wstępnej konferencyi fungował jako referent dla spraw bośniackich.

(Midhat basza).

Podajemy kilka dat biograficznych o dzisiejszym W. wezyrze tureckim. Midhat basza urodzony w Rumelii, poświęcił się za młodu studiom teologicznym. W tym celu uczęszczał do szkół teologiczno-jurystycznych (*medressy*) w Konstantynopolu, gdzie między ulemami i chodźmami ma dotąd wielu kolegów szkolnych. Po ukończeniu studjów teologicznych zmienił młody duchowny swoje zamiary, i zamiast oglądać się za jaką posadą przy moszei, zaczął się zajmować umiejętnością świeckimi, głównie zaś nauką języków europejskich. Znajomość tych języków ułatwiła mu uzyskanie posady rządowego tłumacza; przeszedł następnie do służby administracyjnej, w której doprowadził do stopnia gubernatora. Sułtan Abdul Azis mianował go walim prowincji sofijskiej z siedzibą w Niżu. Na tej posadzie rozwinął Midhat basza znakomite zdolności administracyjne, i między innymi położył wielkie zasługi około miasta Niżu, które z nędznego gniazda tureckiego przemienił w przystojne miasto europejskie. Także środki komunikacyjne w wilajecie, były przedmiotem ciągłej jego troskliwości, i dla ich ulepszenia używał znacznej części miejscowych dochodów. W Konstantynopolu nie bardzo byli zadowoleni z tej działalności reformatorskiej ale zostawiono go na tej posadzie, nie mając go kim zastąpić. Midhat został następnie gubernatorem wilajetu dunajskiego z siedzibą w Ruszczuku, które to miasto także wszelkimi sposobami podnieść usiłował. W mieście tem i kilku innych na prowincyi zakładał szkoły publiczne, ale przeciwnicy jego na dworze sułtańskim paraliżowali usiłowania jego na tem polu. W końcu intrygami swemi doprowadzili do tego, że sułtan odwołał Midhata z tej posady, mianując go natomiast gubernatorem prowincji Szat-el-Arab (w Mezopotamii). I tam rozwijał Midhat basza zbawienną swą działalność, a wszystkie zakłady humanitarne, jakie Bagdad obecnie posiada, zawdzięczają swój byt Midhatowi. Na drodze z Bagdadu do Basory dał już liczy się do najbardziej kwitnących w Mezopotamii. Odwołany i z tej posady powrócił Midhat do Konstantynopola i oddał się odtąd zupełnie „wielkiej polityce“, którą pragnął wyswobodzić z pod wpływu rosyjskiego. Abdul Azis mianował go W. wezyrem, ale na tej posadzie utrzymał się zaledwie sześć miesięcy. W ostatnich latach swego panowania sułtan ten nie chciał już nic słyszeć o Midhacie, którego uważał za rewolucjonistę. Na kilka dni przed detronizacją, widział się jednak znuwionym powołał Midhata na nowo do swej Rady, mianując go prezydentem Rady Stanu. W tym nowym charakterze przyczynił się Midhat wspólnie z Mehmedem Rużdim i Husseinem Avnigłównie do obalenia Abdul Azisa. Posadę prezydenta Rady Stanu zajmował potem także pod Muradem V, aż właśnie temi dniami Abdul Hamid powołał go na W. wezyra.

KRONIKA

— Tradycyjny obyczaj, który w

świętach Bożego Narodzenia zachował w społeczeństwie naszym dotąd wdzięczny swój urok i serdeczny wyraz, zgromadzi w wigilię u jednego ogniska i u jednego stołu członków rodziny i przyjaciół, ku wspólnemu święceniu jednej z najpiękniejszych w Chrześcijaństwie uroczystości, ku wymianieniu wzajemnych uczuć i życzeń, którym cecha wielkiego święta dodaje rzewności i namaszczenia. Nietylko drogie i najbliższe nam osoby, ale wszyscy, którzy w częstszym stosunku zostawali z nami w ciągu roku, pospieszą z złożeniem swych życzeń i z przyjęciem ich od nas. Do takich częstych bo codziennych gości, niekiedy do przyjaciół rodziny, należy i dziennik, punktualny goniec z nowinami, towarzysząc wieczorny u rodzinnego ogniska. I jemu więc godzi się stanąć tego pięknego wieczora w kole rodziny i przyjaciół z szczerem życzeniem: Wesołych świąt!

— Wypadek na kolei, Od Dyrekcyi

kolei Karola Ludwika otrzymujemy następujące uwiadomienie: Wczoraj wieczór dnia 22 grudnia wjechał pociąg pospieszny osobowy jadący z Podwołoczysk do Lwowa nr. 2 na pociąg towarowy nr. 143 na dworcu w Barszczowicach. Z tego powodu odniosło dwóch podróżnych kontuzję a c. k. konduktor pocztowy zadrażnienie czoła. Z personelu kolejowego poniósł tylko kontrolor ruchu jadący na lokomotywie pociągu pospiesznego małą kontuzję na czoło. Osoby z pociągu pospiesznego przesiadły się do pociągu pomocniczego i przybyły z trzema godzinami 57 min. spóźnienia do Lwowa.

(D) Zapomogi dla duchowieństwa.

O zapomogi nadzwyczajne, dozwolone dla duchowieństwa katolickiego na rok 1876, ustawa z 18 marca 1876, podała się z Galicji i Wielkiego księstwa krakowskiego w rz. kat. dycezyach lwowskiej 198 księży; przemyskiej 260;

tarnowskiej 334; krakowskiej 21; w diecezji orm. lwowskiej 6; w gr. kat. lwowskiej 1166; przemyskiej 681; razem 2666 księży. Otrzymało zaś w diecezjach rzymsko-katolickich lwowskiej 180 księży 11.100 zł.; przemyskiej 232 księży 14.525 zł.; tarnowskiej 277 księży 16.950 zł.; krakowskiej 15 księży 800 zł.; w diecezji orm. lwowskiej 6 księży 450 zł.; w gr. kat. diecezjach lwowskiej 1032 księży 73.800 zł.; przemyskiej 599 księży 43.275 zł. razem tedy 2341 księży otrzymało 160.900 zł. Nie otrzymało zaś w diecezjach rzym. kat. lwowskiej 18 księży; przemyskiej 28; tarnowskiej 57; krakowskiej 6; w gr. kat. diecezjach lwowskiej 134; przemyskiej 82 księży, razem 325, z których dla jednego wydanie zapomogi pozostało w zawieszeniu.

— **O wielkim pożarze** odbieramy wiadomość z Hruszowa, w powiecie Jaworowskim. Dnia 14 b. m. o godzinie 11 przed południem zgorzała tam stajnia rządowa, w której było ulokowanych 57 koni pułku ułanów nr. 8 konsystującego w Hruszowie. Przyczyna pożaru dotąd niewiadoma. Starostwo jaworowskie na wiadomość o tym wypadku zarządziło bezzwłocznie rozlokowanie ludzi i koni ze spalonej stajni po zagrodach ludzkich dwóch sąsiednich gmin, Kłonnice i Szczepłotów.

— **W kasynie mieszczańskim** odbędzie się pierwszy wieczorek z tańcami w sobotę t. j. dnia 30 grudnia. Początek o godzinie 8ej wieczór. Bilety wydawane będą dniem przedtem. Zapisywać się można na ten wieczorek jak zwykle w kancelarii kasyna.

* **Skład skradzionych** towarów bławatnych wykryto wczoraj w mieszkaniu Maryi Stępkowskiej, stróżowej w kamienicy pod „Matką Boską” przy ulicy Grodzickich. Znalaziono mianowicie kilka sztuk bazezu czarnego, jedwabnego, sztuczkę sonesu i materię na suknie. Towary te pochodzą z kradzieży, lecz niewiadomo z jakiego sklepu bławatnego, a resztowana stróżowa uporeczywie obstaje przy tem, że o schowku tych rzeczy nie wie.

* **Order żelaznej korony** wraz z pudełkiem skórzanym znalazła wczoraj rano służąca Rozalia Iwaniszyn na wałach Hetmańskich. Nieznany dotychczas właściciel może się zgłosić po swoją zgubę w policyi.

* **Zgubione pieniądze.** P. Eufemia Czetrzyńska, wdowa po lekarzu, pod l. 5 przy ulicy Głębokiej zamieszkała, zgubiła przedwczoraj na ul. Głębokiej lub w sklepiu grajslera p. Dubla przy tej ulicy, woreczek stary skórzanym, w którym znajdowała się jedna setka i 5 złr 60 ct. drobnymi pieniędzmi. Poszkodowana, która tym sposobem straciła cały swój zapas pieniędzy, uprasza sumiennego znalazcę o zwrot pieniędzy po odtrąceniu sobie stosownej nagrody.

* **Kradzieże.** Wczoraj po południu skradł ktoś z wozu spedytora pana Cziżesa, wiozącego z dworca kolei Karola Ludwika maszyny rolnicze, rzemienie maszynowe o wartości 50 zł.; zaś panu Pawłowi Mosowi z Zimnej wody skradziono onegdaj z wozu za rogatką gródecką dwie głowy cukru.

* **Dezererya.** Jędrzej Zomber, artylerzysta konnej baterii nr. 6 wyszedł dnia 11 b. m. z koszar cesarza Ferdynanda, ażeby zmienić dziesiątkę, i do dziś dnia nie powrócił. Zbieg ten rodem ze Lwowa, wzrostu średniego, podsadkowany, ma twarz okrągłą, nos czerwony, ciemne włosy.

— **Akademia umiejętności.** Na posiedzeniu komisji akademickiej historii sztuki w Akademii umiejętności d. 18go b. m. i roku pod przewodnictwem p. Lucyana Siemietńskiego odbytem, p. Marian Sokołowski odczytał uwagi swe nad pracą „Legenda o św. Jadwidze, księża miniatury XIV wieku” daną mu do rozpoznania. Referent wykazał ważność publikowania jej, na co jednomyślnie zgodzili się członkowie komisji, polecając pracę Wydziałowi I mu. W końcu prof. Zuszczewicz przedstawił list budowniczego pana Tournelle z Kalisza, w którym tenże opisuje szczegółowo kościółek w Kościelnej wsi, pod Kaliszem i objaśnia rysunkiem ten ważny, acz uszkodzony zabytek budownictwa XII wieku.

Dnia 16 b. m. odbyło się posiedzenie komisji prawnej Akademii umiejętności. Obecny na posiedzeniu prezes Akademii dr. Majer, zawiadomił komisję, że na zaproszenia imieniem komisji przez Akademię w przedmiocie zbierania zwyczajów prawnych, do władz rządowych, kościelnych i autonomicznych wystosowane, władze te przyrzekły Akademii skuteczną pomoc i pośrednictwo, a konsystorż biskupi w Tarnowie, zajmując się tą sprawą nadzwyczaj gorliwie, nadesłał już pięć obszernych i szczegółowych odpowiedzi na podstawie kwestyona-ryusza przez komisję ułożonego, wypracowanych przez XX, Jana Wcisłaka, proboszcza w Jasłanach, Franciszka Kostyaki prob. w Bieśniadkach, Ziółowskiego proboszcza w Złotej, Jana Komperdy prob. w Czarnym Dunaju, Andrzeja Leja profesora w instytucji teologicznej w Tarnowie i jedną odpowiedź nieopatrzoną nazwiskiem autora. Komisja elaboraty te oddała do referatu prof. Kasparkowi, odrzucając po dłuższej dyskusji wnioski w tymże przedmiocie przez prof. Burzyńskiego stawiane. Posiedzenie zakończyło się odczytem profesora

Kasparka o Robercie Mohlu, ponownym wyborem prof. Heizmanna na przewodniczącego komisji i wyborem prof. Zatorskiego i Kasparka na członków Komitetu szczenińskiego.

(G) **Zapiski diecezjalne.** Ksiądz Franciszek Dobrowolski, były łac. wikaryusz w Podgrodziu, przybył jako drugi wikaryusz na opróżnione miejsce kooperatora do Bochni. Do Podgrodzia przeznaczonym został na wikarego ks. Bobiński. — Dnia 9go listopada bieżącego roku umarł w Kentach tamtejszy pleban ks. Franciszek Szottek. Administrację sierociego probostwa objął miejscowy wikary, ks. Andrzej Krok. — Na miejsce ks. Franciszka Szczudła, byłego łac. wikarego w Wojniczu, który objął administrację łac. probostwa w Jodłowie, przybył do Wojnicza jako drugi wikary, ks. Bobczyński, dotychczasowy wikary z Ryglie. Do Ryglie przeznaczony został na kooperatora ks. Franciszek Goluska, dotychczasowy wikary z Porąbki uszewskiej. — Do Rajbrota przybył jako wikary ad personam tamtejszego plebana ks. Franciszka Galarowskiego, ks. Józef Kuziński, dotychczasowy wikary w Siedleach. — Do Wilczysk przeznaczonym został ad dies vitae tamtejszego łac. plebana ks. Michała Szewczyka, ks. Wojciech Maciejowski, dotychczasowy wikary w Zasowie. — Ksiądz Franciszek Szczudło, objął administrację łac. probostwa w Jodłowie. Dnia 14 listopada b. r. umarł w Mogilanach tamtejszy łac. pleban ks. Jan Makuch. Administrację sierociego probostwa objął miejscowy wikary ks. Andrzej Bobek. — Na opróżnioną posadę wikarego przy łac. probostwie w Grzybowie, przybył ks. Jan Maciaszek, dotychczasowy wikary z Wielopola. — Na wikarego do Podgrodzia przeznaczonym został ks. Józef Bobiński, były wikary w Starym Wiśniczu. Miejsce jego w Starym Wiśniczu objął ks. Walenty Kozak. — Ks. Bronisław Niklewicz, dotychczasowy wikary w Rabce, przeniesiony został na wikarego do Łętow. — Dnia 25 listopada b. r. umarł w Siemichowie, tamtejszy pleban ks. Bartłomiej Oleśiak. Administrację tego probostwa objął ks. Józef Nikiel, wikary z Jurkowa.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: W Świątkowie pod Janowcem w Poznaniu, Włodzimierz Breza, prezes koła polskiego na sejmie pruskim, tknięty apopleksją; w Paryżu sławny adwokat francuski Chaix d'Est-Ange, przeżywszy lat 76; w Nicei córka znanego republikanina francuskiego Raspail, której zwłoki przed kilkoma dniami pochowano wśród ogromnego udziału publiczności w Paryżu.

— **Morderca kobiety Le Manach** w Paryżu, której rozwiertowane zwłoki znalazł przed kilkoma miesiącami w Sekwanie, jest jak już prawie dowiedziano, naręczony meszczęśliwej Le Manach, były sierżant Billoir, który już został uwięziony.

— **O s. p. Włodzimierzu Breza,** zmarłym w dniu 18 b. m. prezesie koła polskiego w sejmie pruskim *Gaz. Warszawski* podaje następujące szczegóły: Urodzony w r. 1812 w Dreźnie, s. p. Włodzimierz był najmłodszym z pięciu synów Stanisława Brezy, ministra sekretarza stanu z czasów królestwa warszawskiego. Wychowanie odbywał na dworze saskim i w korpusie kadetów. Do kraju powrócił po roku 1831 i osiadł najprzód w Poznaniu. Po śmierci ojca ożeniwszy się z Wandą z Wierzbickich i objawiając majątek rodzinny Świętkowo, zamieszkał w nim do końca życia, które było ciąglem pasmem posług obywatelskich. Pełnił obowiązki radcy kredytowego. Kilkakrotnie posłem na sejm pruski wybrany, podczas ostatniej kadencji był zarazem prezesem koła polskiego w Berlinie.

— **W sprawie upadłości banku brukselskiego Union** donoszą dzienniki belgijskie, że dnia 18 b. m. w nocy uwięzieni zostali administrator banku Fuertth i kasjer Dees. Stan bierny zakładu jeszcze nie jest sprawdzony.

— **Góra usuwająca się** pod miasteczkiem Caub nad Renem, która z wiosną tego roku spowodowała pamiętną katastrofę, jak donoszą dzienniki niemieckie znowu zagraża zniszczeniem osadzie u jej stoków położonej. Dnia 17 b. m. po południu olbrzymie masy ziemi stoczyły się na tor drogi żelaznej, założony umyślnie w celu wywieżenia gruzów wiosennej katastrofy, i połamały szyny i progi. Mieszkańcy Caub żyją w największej trwodze, nie ma bowiem sposobu zapobieżenia nieszczęściu.

— **Sto lat wzięcia** Do czasu rewolucji francuskiej 1789 r. w wyrokach skazujących do robót ciężkich, w miejsce obecnego wyrażenia „na całe życie”, używano we Francji wyrażenia: „na lat sto i jeden dzień”. Obecnie żyje jeszcze niejaki Jan-Baptysta Muro, który skazany według powyższej sformułowanego wyroku na galery w Tulonie jeszcze w roku 1776, mając wówczas lat 16 wieku, odsiedział całkowitą karę naprzód na galerach, a ostatecznie z powodu ich zniszczenia w arsenałach tulońskich. Starzec ten 117-letni, trzyma się dobrze i krzepko wygląda. Francuzi ze składkę zabezpieczyli mu ostatnie dni życia.

— **Originalny sposób samobójstwa** zdarzył się w tych dniach w Luneville, we Francji. Około godziny 9 z rana, przybył do łazienek Saint Pierre mężczyzna nazwiskiem

Després porządnie ubrany i zażądał zwykłej wanny, poczem dawszy służącemu 10 franków i kawał papieru, rzekł do niego: „Kup mi z łaski swej to wszystko, co tu jest napisane.” W kwadrans potem służący przyniósł mu stosownie do zlecenia: flaszkę białego wina, flaszkę wódki, pewną ilość pieprzycy, marchwi, rzodkwi, cebuli i t. p., a także i nieco gwoździaków. Następnie Després oddał służącemu i opróżniwszy wannę, napełnił ją wodą wrzącą, wlał do niej wino i wódkę, wrzucił pokrajane na kawałki jarzyny, a w końcu skuteczniejsze na przygotowania, zawołał grzmiącym głosem: „Bądźcie mi zdrowi! chcę ugotować się po amerykańsku!.. I wskoczył do wanny. Otworzono natychmiast drzwi, wydobyto nieszczęśliwego z kąpiatki i odniesiono go do szpitala. Badany o powód tak dziwnego postępkę, Després dawał odpowiedzi niezrozumiałe. Pomimo udzielonej pomocy lekarskiej i troskliwych starań, życie jego znajduje się w niebezpieczeństwie.

— **Zmarły kardynał Patrizzi**, który znany był za życia z świętobliwości i dobroczynności, jak donoszą dzienniki rzymskie, cały swój majątek zapisał na kościoły, szpitale i przytuliska ubogich. Krewnym nic nie przekazał, ponieważ, jak się w testamentach wyraził, nie potrzebują oni jego pomocy. Dnia 19 b. m. zwłoki kardynała pochowano uroczystie w kaplicy pałacu Patrizzi w Rzymie.

— **Powódzie.** Dnia 18 b. m. z powodu pędu kry na Wiśle, odnoga jej Nogat przerwała tamy i zalała całą nizinę aż po Elbląg, przyczem pola uprawne mocno ucierpiały. Z Tyflisu zaś donoszą, że dnia 13 b. m. w skutek pięciodniowej ulewy powódź w wielu miejscach zrzuciła znaczne spustoszenia i mocno uszkodziła drogę żelazną tyfliską na przestrzeni pomiędzy Beszatabani a Kwirli.

— **Zaraza koni w Egipcie**, już ustała. Trwała przez trzy miesiące i w tym czasie w samym Kairze zabiła 5000 koni. Na tury tej zarazy dotąd jeszcze nie zbadano, lecz wszelkie użyte przeciw niej środki okazały się bezskutecznymi. Zdaje się, że zawleczoną została do Egiptu z Abissynii. Dla przywozu koni granice Egiptu są już obecnie otwarte.

— **Przed samym pogrzebem** pewnej młodej kobiety w Berlinie, która w tych dniach zmarła po krótkiej słabości, zdawało się kilku przyjaciółkom nieboszczki, które przysięły ją zobaczyć po raz ostatni, że zmarła dysze i porusza powiekami. Narobiły krzyku, niektóre z osób obecnych wybiegły przerażone na ulicę, inne pobiegły po lekarzy. Ci ostatni jednak po dwugodzinnych doświadczeniach mogli tylko sprawdzić śmierć rzeczywistą, poczem odbył się pogrzeb nieboszczki.

— **O pożarze teatru w Brooklyn** znajdujemy w dziennikach amerykańskich obzerne sprawozdania. Kiedy z galerii rozległy się okrzyki: Pali się! gore! — nastąpiła scena, której opisać niepodobna. Tłumy ścisnęły się w drzwiach, a każdy myślał o własnym ocaleniu, choćby kosztem życia innych. Widziana silnych mężczyzn staczających z sobą rozpaczliwe zapasy o pierwszeństwo dostania się do drzwi i depczących pod nogami kobiety i dzieci, które przerażenie wołały o pomoc. Głosy przestrogi kilku osób przytomniejszych przebrzmiały bez echa, równie jak zapewnienia wygłaszane przez zarząd teatru ze sceny, że za kilka minut pożar będzie stłumiony. W końcu schody tak były natłoczone uciekającymi, że runęły i nastąpiła przerażająca katastrofa.

Z IZBY SĄDOWEJ.

(Wiejska zalotnica).

(Dokończenie.)

Uwięziona badana przez sędziego pana Kriegerseisena, z największym spokojem i obojętnością wypierała się zarzucanego jej czynu. Zle pożycie z Fedkiem Iwaniukiem przypisywała swym rodzicom, którzy często robili Fedkowi wyrzuty dla czego nie upomina się u brata swego Jacka o spadek po rodzicach, i tym sposobem wywołała niesnaski pomiędzy młodem stadłem. Zaprzecza stanowczo, ażeby kiedykolwiek miała stosunki z Żeliskiem i ażeby ten stosunek był źródłem niezgody małżeńskiej. Ale co więcej; mimo zeznań licznych świadków, twierdzi Maruńka, że w dniu 13go kwietnia 1874 nie była w karczmie „Ozierna”, nie widziała swego męża Iwaniuka, a więc nie mogła go traktować i otruć.

Mimo tej obrony oskarża prokuratora państwa Maruńkę Murską o zbrodnię skrytobójczego morderstwa, popełnioną na swym mężu Fedku Iwaniuku a oskarżenie opiera na licznych i ważnych poszlakach.

Oskarżona, wysłuchawszy obojętnie zarzutów, powtarza na swą obronę wszystko to, co mówiła przed sędzią śledczym. Posłuchajmy tedy, co mówią świadkowie:

Marunia, Tańka i Iwaś Ilczyński potwierdzają pod przysięgą, równie jak Zośka Kit, że Maruńka Murska była w owym dniu w karczmie Ozierna i widziała się tam z swym mężem Fedkiem Iwaniukiem. Tańka Ilczyńska i Iwaś potwierdzają, że Maruńka, za pośrednictwem Zośki Kitowej traktowała swego męża

kielbasą, Zośka Kitówna zaś zeznaje pod przysięgą, że Maruńka „nie dawała jej kielbasy z poleceniem, ażeby poczęstowała nią Fedka.”

Andruch Murski wyraża się niekorzystnie o moralności swej żony i przytacza fakt, że był naocznym świadkiem wiarołomstwa popełnionego z Żeliskiem.

Ilczyński wuj oskarżonej i Iwan Wasylkiwicz, wójt Wiszenki, powatpiwiają o stosunku Maruńki z Żeliskiem. Mimo to utrzymuje Andruch Murski, mąż oskarżonej, że ma niezabite dowody niewierności Maruńki. Wrzekomy kochanek Maruńki, Żelisko, zaprzecza stanowczo, jakoby kiedykolwiek miał bliższe stosunki z swą panią. Bardzo ważną okoliczność zeznała Marya Ilczyńska, która w d. 13 kwietnia 1874 r. była także w karczmie. Zeznała, że także Tańka Mysak, matka oskarżonej traktowała Fedka kielbasą. Rzeczoznawcy dr. Karcz i dr. Feigel zeznali, że ilość arszeniku, znaleziona w wnętrznościach Fedka Iwaniuka wystarczała do zatrucia 20 osób.

Po skończeniu postępowania dowodowego wystosował trybunał (przewodniczący radca Świtalski) do sędziów przysięgłych jedno pytanie w kierunku zbrodni skrytobójczego morderstwa a mianowicie: „Czy Maruńka Murska jest winną, iż w zamiarze pozbawienia życia swego męża Fedka Iwaniuka podała mu samą, albo też za pośrednictwem trzeciej osoby (Zośki Kitówny) kielbasę zatrutą arszenikiem?”

Po przemówieniu dr. Zborowskiego, który, jak zwykle bystro i wymownie podniósł wszystkie okoliczności rzucające podejrzenie, iż Maruńka, a nikt inny, otruła swego męża, tudzież po bardzo wymownej obronie dr. Siderskiego, który nie pominął ani jednego szczegółu, przemawiającego za niewinnością oskarżonej, nareszcie po bardzo treściwym i jasnym *resumé* p. Świtalskiego, udali się pp. przysięgli na naradę.

Po długiej naradzie wygłosił przewodniczący przysięgłych, dr. Rieger, werdykt. Na powyższe pytanie odpowiedziało 8 przysięgłych „tak”, a 4 przysięgłych „tak” jednakowoż z zastrzeżeniem, że Maruńka Murska dała wprawdzie swemu mężowi kielbasę, w której było około 4 centygramów arszeniku, „ale nie w zamiarze pozbawienia go życia.”

W obec tego werdyktu proponował dr. Zborowski zastosowanie § 136 ust. karn. (kara śmierci przez powieszenie).

Dr. Siderski upraszał trybunał, ażeby w obec bardzo licznych okoliczności łagodzących winę, postawił na tajnem posiedzeniu wniosek ulaskawienia.

Trybunał po dłuższej naradzie wydał „jednomyślną uchwałę” (assessorowie radcy Buszak i Füger) iż sędziowie przysięgli „pomylili się w wydaniu werdyktu”. Cała rozprawa różnie jak śledztwo „nie dostarczyły” niezbitych dowodów, że Maruńka Murska otruła swego męża Fedka Iwaniuka. W pytaniu wystosowanym do sędziów przysięgłych, jest zawarty ustęp, „czy Murska podała Fedkowi samą albo też za pośrednictwem trzeciej osoby kielbasę zatrutą?” Z toku całego dochodzenia kryminalnego nie wypływa bynajmniej, ażeby Murska własnoręcznie podała Fedkowi zatrutą kielbasę, z drugiej zaś strony nie ma najmniejszej pewności, ażeby mu ją podała za pośrednictwem trzeciej osoby, albowiem ta trzecia osoba Zośka Kitówna, zeznała pod przysięgą, iż Maruńka dała jej wprawdzie kawał kielbasy, ale nie z poleceniem, ażeby podała ją Fedkowi. W obec tych ważnych okoliczności nie mógł trybunał nabrać niezbit-go przekonania, o winie oskarżonej i dla tego, w myśl § 332 ust. o post. karn. releguje werdykt przysięgłych

Ponowna rozprawa odbędzie się na najbliższej kadencji sądów przysięgłych. W lwowskim sądzie kryminalnym jest to od czasu zaprowadzenia sądów przysięgłych drugi wypadek, w którym trybunał releguje werdykt.

GOSPODARSTWO I HANDEL

Kredytowanie konsumentom.

III.

(T) Z prawdziwą przyjemnością niezbyt dawno czytaliśmy w jednym z pism krajowych, wywody skierowane przeciw braniu i dawaniu na borg przedmiotów spożycia, jako przyczynę upadku wielu kupców i rzemieślników. Dziś zapisujemy, że w Niemczech myśl ograniczenia i stopniowego uchylenia tego szkodliwego zwyczaju przez krótkie terminy przedawnienia dla długów ztąd powstających, znajduje coraz więcej stronników. Obok teoretyków jak S. Häffli, Wagner i inni, przemawiają za tym s. o. d. także reprezentanci interesowanych a mianowicie izby handlowe. Zresztą już dotychczasowe ustawodawstwo niektórych krajów niemieckich uznawało potrzebę skrócić terminy przedawnienia dla długów zaciąganych przez

kupującą publiczność u kupców i rzemieślników. I tak n. p. bawarska ustawa z 26go marca 1859 ustanowiła 3letni termin przedawnienia dla pretensyj kupców o zapłatę za towary sprzedane niekupcom (publiczności) tudzież dla pretensyj artystów, rzemieślników i przemysłowców o zapłatę dostarczonych wyrobów, wykonanych robót lub usług. Termin ten zaczyna się z upływem ostatniego dnia tego roku, w którym pretensya powstała a bięgi przedawnienia nie może być powstrzymanym ani przez upomnienie pozasądowe ani przez to, że stosunek, z którego powstały pojedyncze pretensje trwał dalej albo był ponawiany t. j. że kupiec lub rzemieślnik dalej kredytował dłużników. Obecnie pojawia się w Niemczech żądanie, aby powyższe postanowienia ustawy bawarskiej przyjęto do nowej ustawy cywilnej dla cesarstwa niemieckiego nad którą obraduje osobna komisya, jednakże z tą zmianą, aby ustanowiono jednoroczny termin przedawnienia. Sądzymy że podobne postanowienia zdałyby się bardzo i w naszym ustawodawstwie w interesie tak kupców i rzemieślników jak i w interesie samychże konsumentów. W szczególności przydałyby się takie postanowienia w Galicji, gdzie ograniczenie konsumpcji do rzeczywistej możliwości i do własnych zasobów bez użycia kredytu rzadziej się praktykuje niż gdzieindziej. Spodziewamy się że z rządząca obecnie przez wydział krajowy ankietą celem zbadania materialnego położenia kraju wprowadzi na jaw w całej rozciągłości i tę ujemną stronę naszych gospodarczych stosunków, są bowiem między pytaniami rozestawieniami, także i do tego przedmiotu odnoszące się — a niech nam będzie wolno wyrazić nadzieję, że za wykazaniem złego nastąpi usiłowanie usunięcia tegoż tak w drodze ustawodawczej jak i w drodze połączonego działania samychże interesowanych.

○ **Ruch na kolejach galicyjskich** w tym czasie zwykle najsilniejszy, nie wzmagając się obecnie wskutek niepewnych stosunków politycznych i braku dwozu z Rosyji i Rumunii. Ceny zboża i produktów były w ubiegłym tygodniu następujące: pszenica za 100 kilogramów pszenicy 10 — 11 złr., żyta 7.75 — 8.70 złr., jęczmienia 6 — 6.80 złr., owsa 6 — 6.75 złr., kukurudzy 5 — 6.50 złr., grochu kuchenego 8 — 9.50 złr., grochu pastewnego 6 — 7.50 złr., fasoli 7 — 12 złr., bobiku 7 — 7.25 złr., wyki 6 — 6.10 złr., koniczyny 50 — 87 złr., tymotki 32 — 36 złr., anizy płaskiego 21.43 — 24.10 złr., kminku 42.86 — 52 złr., rzepaku zimowego 16.25 — 18.25 złr., rzepaku letniego 16.75 — 16.90 złr., lniarki 14.25 — 14.50 złr., nasienia konopnego 9 — 9.50 złr. za 10.000 litrów spirytusu 33.60 złr. Ruch towarowy na kolei Karola Ludwika wynosił w ubiegłym tygodniu łącznie z transportem przewozowym ogółem około 18.470.000 kilogramów i 2333 sztuk bydła. Na tę cyfrę transportu składały się: zboża różnego rodzaju około 3.840.000, maki i wyrobów mącznych około 456.000, nasion olejnych około 226.000, drzewa około 782.000, nafty i wosku ziemnego około 91.000, spirytusu około 1.011.000, jaj około 265.000, węgla około 1.062.000 kilogramów, na resztę złożyły się różne towary, tudzież około 65 sztuk wołów, 2235 sztuk nierogacizny i 33 koni. Ruch towarowy na kolei Lwowsko-Czerniowieckiej wynosił w ubiegłym tygodniu ogółem 7.432.700 kilogramów i 2524 sztuk bydła, z czego przypada na ruch ku zachodowi 4.701.600 kilogramów, 270 sztuk wołów i 2254 sztuk nierogacizny, zaś na ruch ku wschodowi 2.731.100 kilogramów. Transporty składały się: ze zboża różnego rodzaju 1.644.700, maki i wyrobów mącznych 110.000, spirytusu 24.900, produktów zwierzęcych 42.700, drzewa budulcowego i opałowego 1.960.800, kamieni i wapna 96.400, węgla kamiennych 709.500 kilogramów, na resztę złożyły się różne towary i bydło. Ruch towarowy na kolei Arcyksięcia Albrechta wynosił w ubiegłym tygodniu łącznie z transportem przewozowym i z dowiezionymi przez inne koleje towarami ogółem 2.232.011 kilogramów i 236 sztuk bydła. Na tę cyfrę transportu składały się: zboża różnego rodzaju 53.510, maki i wyrobów mącznych 27.025, drzewa 500.818, spirytusu 10.372, jaj 1726, mięsa 1157, piwa 2415, spodium 10.100, soli 53.359, żelaza 58.035 kilogramów, na resztę złożyły się różne towary, tudzież 218 sztuk wołów i 18 sztuk nierogacizny. Ruch towarowy na I węgiersko-galicyskiej kolei żelaznej wynosił w czasie od 15 do 30 listopada b. r. ogółem 1.909.197 kilogramów. Transporty składały się: ze zboża różnego rodzaju 171.784, maki 83.467, wiktuałów 75.123, towarów kolonialnych 30.406, piwa i wina 5930, mięsa 15.531, spirytusu 11.570, tytoniu 820, drzewa 9.1892, lnu 31.004, soli 53.714, żelaza 27.285, nafty 22.384 kilogramów, na resztę złożyły się różne towary. Ruch towarowy na kolei Dniestrzańskiej wyno-

sił w czasie od 15 do 30 listopada b. r. ogółem 1.417.016 kilogramów. Transporty składały się: ze zboża różnego rodzaju 71.227, maki 40.000, wiktuałów 3491, towarów kolonialnych 61.737, piwa i wina 32.600, mięsa 25.171, spirytusu 36.620, drzewa 240.840, lnu 20.200, soli 228.718, żelaza 8408, nafty 265.030, wosku ziemnego 319.534 kilogramów, na resztę złożyły się różne towary.

(H). **Tygodnik handlowy.** Powietrze w ubiegłym tygodniu było łagodne ale przytem po największej części dżdżyste. Pokojowska tendencyja w politycznych stosunkach w ubiegłym tygodniu o tyle źle wpłynęła na ruch zbożowy, że zagraniczne targi ostrożniejszą przybrały postawę, tak, że z końcem tego roku tylko mało zleceń nadeszło na targ tutejszy. Ruch ubiegłego tygodnia możemy przeto nazwać słabym. Notowano: pszenica przednia 10.50, średnia 9.50, żyto przednie 8.25, średnie 8, jęczmień przedni 6.25, średni 5.75, owies 7 — 7.25, bobek 8 — 8.50, groch 7 złr., proso 5.50, nasienie konopne 9, rzepak 18, nasienie koniczne przednie 83, średnie 70, kminek 49, koper 20, tymotka 31 złr. za 100 kilogramów. Mąka. Okoliczność, że tutejsze młyny parowe mają jeszcze wielkie zapasy jednej strony a zredukowane zleceń nadeszłych z zagranicy i zmniejszenie się konsumpcji krajowej z drugiej strony przyczyniło się do tego, że obrót w ubiegłym tygodniu nieco osłabł. Młyn parowy hr. Wodzieckiego notuje: Grysik stołowy 25 zł. 50 ct. Mąka pszenna Nr. 0 złr. 25, nr. 1. 23.80, nr. 2. 22.80, nr. 3. 19.80, nr. 4. 17.80, nr. 5. 16.80, nr. 6. 13, nr. 7. 10 złr. Mąka żytnia Nr. 2 złr. 17.50, nr. 3. 14.50 za 100 kilogramów. Spirytus. Tendencyja w ubiegłym tygodniu osłabiła się. Z natychmiastową odstawą żądano 33 złr. z odstawą w maju i wrześniu 1877 34.50 za 10.000 litrów. Kupiec bardzo ostrożny.

— **Ceny zboża i produktów we Lwowie.** Sprawozdanie tygodniowe Izby handlowej przemysłowej za czas od 9 do 16 grudnia 1876.

Zboża. Pszenica za 100 kilogr. od złr. 10. — do 11. —. Żyto za 100 kilogr. od złr. 7.75 do 8.70. Jęczmień za 100 kilogr. od złr. 6. — do 6.80. Owies za 100 kilogr. od złr. 6. — do 6.75. Hreczka za 100 kilogr. od złr. — do —. Kukurudza zeszłoroczna za 100 kilogr. od złr. 5.80 do 6.50. Kukurudza nowa za 100 kilogr. od złr. 5. — do 6.25.

Zboża strączkowe. Groch do gotowania za 100 kilogr. od złr. 8. — do 9.50. Groch pastewny za 100 kilogr. od złr. 6. — do 7.50. Soczewica za 100 kilogr. od złr. — do —. Fasola za 100 kilogr. od złr. 7. — do 12. —. Wyka za 100 kilogr. od złr. 6. — do 6.70. Bobik za 100 kilogr. od złr. 7. — do 7.25.

Nasiona. Konieczna najprzedniejsza za 100 kilogr. od złr. — do 87. —, przednia za 100 kilogr. od złr. — do 83. —, średnia za 100 kilogr. od złr. — do 82. —, poślednia za 100 kilogr. od złr. 50. — do 65. —. Tymotka za 100 kilogr. od złr. 32. — do 36. —. Anizy rosyjski za 100 kilogr. od złr. — do —. Anizy płaski za 100 kilogr. od złr. 21.43 do 24.10. Kminek za 100 kilogr. od złr. 42.86 do 52. —.

Nasiona olejne. Rzepak zimowy za 100 kilogr. od złr. 16.25 do 18.25. Rzepak letni za 100 kilogr. od złr. 16.75 do 16.90. Rzepik zimowy za 100 kilogr. od złr. — do —. Lniarka za 100 kilogr. od złr. 14.25 do 14.50. Nasienie lniane za 100 kilogr. od złr. — do —. Nasienie konopne za 100 kilogr. od złr. 9. — do 9.50. Chmiel za 100 kilogr. od złr. — do —.

Spirytus od złr. — do 33.60.

OSTATNIA POCZTA

Najj. Pan udzielił dnia 21 b. m. posłuchanie pomiędzy innymi generałowi Rodakowskiemu, dr. Zybkiewiczowi i p. Wilczyńskiemu, właścicielowi dóbr.

Neue fr. Presse donosi, że Najj. Pan, który wyjechał do Budapesztu, powróci na początku stycznia do Wiednia, gdzie zabawi dłuższy czas. Podczas pobytu Najj. Pana w Wiedniu podjęte zostaną na nowo rokowania ugodowe pozostawione w zawieszeniu. W tym celu mają węgierscy ministrowie przybyć do Wiednia.

Plenarne posiedzenie Izby Panów ma się odbyć we czwartek dnia 28 b. m.

Wszystkie dzienniki węgierskie są oburzone z powodu znanego zajęcia pod Belgradem. *Naplo* domaga się okupa-

cyi fortecy belgradzkiej i przeniesienia stolicy księstwa serbskiego do Kragujevacu, albowiem formalna satysfakcyja nie wystarcza w tym wypadku. *Pester Lloyd* jest zdania, że demisyja serbskiego gabinetu jest satysfakcją, którą może się zadowolić Serbia, ale nie monarchia austriacko-węgierska. Obrazy serbskie są obmyślaną, systematyczną prowokacją Austro-Węgier, dla tego też należy zerwać dyplomatyczne stosunki z Belgradem. *Ellenör* przemawia również za egzekucją i za ukaraniem „uliczników belgradzkich.“ Reprezentacyja monarchii będą wdzięczna hr. Andrassyemu, jeżeli ukarze przykładowo gwałcieli prawa w Belgradzie i jeżeli udowodni im, że dotychczas monarchia w obec wyszy serbskiej wykonywała wspaniałomyślność i łwa, ale że odtąd może ten zachwyt gęcyż, jeżeli nie poskromi swej zachwytu, spotkać się z łapą i lwą. W tym samym duchu przemawia *Kellet Nepe*, *Nemzeti Hirlop*, i inne dzienniki.

Dziennik urzędowy serbski zamieścił w swym numerze z 20 b. m. w części urzędowej następujący komunikat: „W skutek ubolewania i największego potępienia godnego zajęcia, które dnia 7 b. m. (st. st.) poniżej fortecy wydarzyło się między sztyldwachem a c. i k. austriacko-węgierskim monitorem, oddali pp. ministrowie swe urzędy do dyspozycji Jego Księżęcej Mości.

Jego Księżęca Mość przyjął przyjąć demisyję panów ministrów, którzy aż do utworzenia nowego gabinetu będą nadal pełnić swe obowiązki urzędowe.“

Dzisiaj odbyć się ma w Stambule pierwsze oficjalne posiedzenie konferencji. O wartości rezultatów konferencji przedwstępnej wyraża się *Pester Lloyd* z niedowierzaniem. Niepodobna, aby w tak krótkim czasie zdołano zadowalniająco załatwić tak obszerny program. Przyjście do skutku konferencji daje jednak rekojmie polepszenia sytuacji. Przedłużenie rozejmu nastąpi niewątpliwie *ipso facto*, chyba skutkiem postawy któregoś z mocarstw przeszło do zerwania rokowań, co jednak obecnie mniej prawdopodobnem się stało. Mocarstwa musiały już zgodzić się na program. Porcie trudno byłoby przeto rozbić konferencję. Punktem wyjścia programu mocarstw nie może być żadną miarą okupacya. Ani Anglia ani Austria-Węgry nie mogłyby przystąpić do układów, zawartych na takiej podstawie. Nie wiadomo, jakie środki egzekucyjne zaproponowane są w miejsce okupacyi. Zdaje się że ustanowienie europejskiej komisji kontrolującej było przedmiotem dyskusyi.

Parlament niemiecki zamknięty został osobiste i przez cesarza. Mowa trona wylicza z zadowoleniem wielkie ustawodawcze prace parlamentu na wojskowym i ekonomicznym polu, jak i dla ochrony literackiej własności. Wyraża w imieniu rządów związkowych szczerą radość i podziękowanie za kompromis w sprawie ustaw sądowych, przez co sądownictwo w całych Niemczech będzie jednolite, w narodzie wzmochnę się świadomość spójności, a politycznej jedności Niemiec przybędzie wewnętrzna siła, jakiej nie wykazuje żaden inny peryod historyczny. W następnej sesyi zajmie się parlament jednolitem uregulowaniem całego kodeksu cywilnego. Cesarz się spodziewa, iż zgromadzony parlament zajmie się wyłącznie spokojnem zadaniem wewnętrznego rozwoju państwa. Przebieg rokowań mocarstw europejskich w sprawie wschodniej uprawnia do nadziei, iż usiłowaniu cesarza i pokojowym intencjom bezpośrednio w rozwoju tej sprawy interesowanych mocarstw powiedzie się, załatwić sporne kwestye bez naruszenia dobrych stosunków, jakie obecnie między niemi istnieją. Cesarz opierając się na zaufaniu, które zjednała sobie pokojowa polityka Niemiec, będzie się starał i nadal bezinteresownem, przyjacielskiem pośrednictwem przyczynić się do utrzymania pokoju.

W dniu przed swem zamknięciem uchwalił parlament w trzecim czytaniu ustawy sądowe według projektu kompromisowego.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 23 grudnia. (Tel. pryw.)

Podczas gdy dzienniki węgierskie ciągle jeszcze w bardzo groźnym tonie uderzają na Serbię i domagają się okupacyi lub bombardowania Belgradu — zapewniają *Fremdenblatt* i *Tagespresse*, że nie ma nawet mowy o okupacyi, że Serbia przyrzeka najzupełniejszą satysfakcję i że cały ten przykry epizod wkrótce formalnie będzie załatwiony.

Fremdenblatt dowiaduje się, że turecka konstytucya będzie ogłoszona przed zgromadzeniem się konferencji, że jednak Europa nie będzie zwracać uwagi na ten eksperyment i uważać go będzie za nie były (*non avenu*).

Tagblatt donosi, że Belgia w nocy cyrkularnej stanowczo odrzuciła propozycję, aby swemi wojskami dokonała okupacyi Bułgaryi. *Daily Telegraph* uważa ten projekt za zwykły fortel, który ma utworować drogę okupacyi rosyjskiej.

Konstantynopol, 22 grudnia.

Dzisiaj odbędzie się ostatnia przedwstępna narada konferencyjna. Porozumienie mocarstw utrzymuje się w zupełności. Formalna konferencyja zwołana jest na jutro w południe, i odbędzie się pod przewodnictwem Savfeta baszy. Wszystkie artykuły konstytucyi, które zostały ostatnimi czasy usunięte, wcielone są napowrót. (Są to artykuły orzekające ograniczenie władzy sułtańskiej, odpowiedzialność ministrów i t. p., które pod wpływem starotureckich dygnitarzy musiał być Midhat basza usunąć z swego projektu; przyp. Red.) Ogłoszenie konstytucyi nastąpi jutro (a więc w sam dzień konferencji, jako odpowiedź Turcyi na żądania autonomii i gwarancji; p. R.) Wywóz zboża i bydła z prowincyi Dunajskich został zakazany.

Odpowiedz. redaktor Władysław Kosiński

Przyjechali do Lwowa.

dnia 23 grudnia 1876.

Hotel Europejski.

Pp. T. hr. Dzieduszycki z Zaleszczyk. — W. Manasterski z Kańczugi. — F. Sahajdakowski z Podola.

Hotel Angielski.

Pp. S. hr. Komorowski z Kossowa. — L. hr. Polityło z Królestwa. — E. br. Hagen z Wielkich 6cz.

Hotel Krakowski.

P. J. Salwicki z Zubrzy.

Odejechali ze Lwowa.

dnia 23 grudnia 1876.

Pp. L. hr. Michałowski do Krakowa. — E. hr. Stadnicki do Krytowic. — K. hr. Wodziecki do Olejowa. — A. Aulich do Lackiego. — W. Baker do Czerniowiec. — W. Blaschier do Krakowa. — Z. Dembowski do Kosienic. — Dr. J. Dornbach do Żukowa. — J. Etgens do Zawadki. — H. Maciejowski do Słowicy. — E. Milowicz na Wołyn. — W. Przybysławski do Czortowic.

Spestrzeżenia meteorologiczne

z dnia 23 grudnia 1876, godz. 7 rano.

Barometr 722.71 mm. Psychrometr suchy — 17.50°C Psychrometr wilgotny — 15.80°C. Prężność pary 1.2 mm Włgoc 95%. Zachmurzenie 10. Wiatr NE-1 Ośm 8. Opad w mm. z ostatnich 24 godzin. — Temperatura powietrza — 12.6°C Rm.

Barometr idzie w górę.

Pociągi kolejowe.

Przyjeżdżają do Lwowa.

Z Krakowa: o godzinie 5 minut 30 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 m. 25 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 10 min. 35 przed południem (pociąg mieszany).

Z Czerniowiec: o godzinie 9 minut 55 wieczór (pociąg pospieszny); o godzinie 8 min. 40 rano (pociąg mieszany); o godzinie 2 minut 50 po południu (pociąg mieszany).

Z Stanisławowa (na Strzy): o godzinie 7 min. 58 wieczór (pociąg nr. 2); o godz. 8 min. 52 (pociąg nr. 4);

Z Podwołoczysk: (na dworzec w Podzamczu): o godz. 2 min. 54 rano (pociąg osobowy); o godzinie 3 min. 8 po południu (pociąg mieszany).

Z Podwołoczysk: (na dworzec lwowski główny): o godz. 10 m. 33 wieczór (pociąg pospieszny); o godz. 9 min. 25 rano (pociąg osobowy); o godz. 3 min. 43 po południu (pociąg mieszany).

Odejeżdżają ze Lwowa.

Do Krakowa: o godzinie 11 min 8 przed północą (pociąg pospieszny); o godzinie 4 min. 40 rano (pociąg osobowy); o godzinie 4 minut 45 po południu (pociąg mieszany).

Do Czerniowiec: o godz. 6 min. 25 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 11 min. 25 wieczór (pociąg mieszany); o godz. 12 min. 30 z południa (pociąg mieszany).

Do Stanisławowa (na Strzy): o godz. 6 min. 5 rano (pociąg nr. 1); o godzinie 5 min 10 wieczór (pociąg nr. 8).

Do Podwołoczysk: (z Podzamczu): o godz. 11 min. 4 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 12 min. 11 w południe (pociąg mieszany).

Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): o godzinie 6 min. — rano. (pociąg pospieszny); o godz. 10 min. 27 wieczór (pociąg osobowy); o godz. 11 min. 45 w południe (pociąg mieszany).

Pory najszybszego rozkładu jazdy odnoszą się do południka pesterzkiego, godz. 12 w Pesterze odpowiada godz. 12 m. 20 we Lwowie.

Cennik lwowskiej izby handlow. i przemysł.

Lwów, dnia 22 grudnia 1876.

	płać		żądać	
	złr.	ot.	złr.	ot.
1. Akcje za sztukę.				
Kol. g. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k.	199	50	202	—
Kol. lwow.-czern.-jas. „ 200 „	109	—	111	50
Banku hip. galic. 200 zł. w. a.	212	—	215	—
Banku kredyt. gal. „ 200 „	209	—	212	—
2. Listy zast. za 100 zł.				
Tow. kredyt. galic. 5% w. a. „	82	80	83	65
„ 4% „	76	25	77	25
Banku hip. galic. 6% w. a. „	82	80	83	65
Banku kredyt. gal. 6% w. a. „	86	30	87	20
Listy dłużne g. Z. kr. w. l. 6% w. a. „	91	25	92	50
3. Listy dłużne za 100 zł.				
Ogóln. roln. kred. Zakł. dla Gal. „	90	10	91	20
„ i Bukow. 6% los. w 15 lat. „	—	—	—	—
Lw. k. m. 6% w. a. w 15 lat. „	—	—	—	—
„ w 80 „ „	—	—	—	—
4. Oblig. za 100 zł.				
Indemniz. galic. 5% m. k. „	82	75	83	75
Żyżyci kraj. r. 1873 po 6% w. a. „	90	—	92	—
5. Miasta Krakowa.				
Stanisławowa „	14	50	16	—
„ „	18	25	19	75
6. Monety.				
Dukat holenderski „	5	84	6	95
Dukat cesarski „	5	90	6	02
Napoleonów „	10	03	10	15
„ imperyal „	10	15	10	35
„ rosyjski srebrny „	1	70	1	80
„ papierowy „	1	58	1	55
100 Marek niemieckich „	61	70	62	70
Srebro „	112	50	114	50
Kupony w srebrze „	111	50	114	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

dnia 20 grudnia 1876.

1. Dług Państwa.		płać	żądać
Jednolity dług państwa w banknot.		60.25	60.40
„ „ w srebrze „		66.40	66.55
Losy z roku 1839 całe „		260. —	262. —
„ 1839 piąta część 4% „		260. —	262. —
„ 1854 po 250 złr. „		105.75	106.25
„ 1860 po 500 złr. 5% „		109.75	110.50
„ 1860 po 100 złr. 5% „		117.50	118.50
„ 1864 (z premią) po 100 złr. „		129.75	130. —
Renty Comrao po 42 lir. a. „		24.25	24.75
2. Obligacje indemn. 5% za 100 zł.			
Czech „		100.50	—
Bukowiny „		31. —	32. —
Galicyi „		82.75	83.25
Nizszej Austrii „		100.75	101.25
Siedmiogrodu „		71.75	72.25
Węgier „		73.50	74. —
3. Akcje.			
Bank Anglo aust. 200 zł. em. „		68.25	68.50
Inst. kred. dla handlu po 160 zł. „		185.10	185.40
Nizszo-aust. tow. eskom. po 500 zł. „		655. —	665. —
Gal. banku hip. po 300 zł. „		—	—
Gal. banku hand. i prz. a 200 zł. wpl. 4% „		—	—
Gal. zakł. kredyt. „ emski a 200 zł. „		—	—
Banku narodowego a 600 złr. „		825. —	826. —
Kol. Albrechta a 200 zł. w srebr. „		—	—
Austr. tow. żegluga par. po 500 zł. m. k. „		844. —	846. —
Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. m. k. „		184. —	185. —
Kol. Preszów-Tarn. (w. c.) a 200 zł. w. r. „		—	—
Półn. kolei po 1000 zł. „		1792. —	1797. —
Kol. Kar. Ludw. po 200 zł. m. k. „		200.75	201.75
Lwów-czern. kolei po 200 zł. w. a. w. r. „		109.50	110.50
Tow. kol. żel. państw. po 200 zł. m. k. „		257.50	258.50
Polud. kol. państw. po 200 zł. w. a. „		78. —	78.25
L. Kol. węg. gal. a 200 zł. w. r. „		75. —	75.50

4. Listy zast. losowane		płać	żądać
Ogólny rolniczo-kredytowy Zakład dla Galicyi i Bukowiny, w 15 l. 6% „		90. —	91. —
Powsz. austr. zakł. kred. ziem. 5% w. r. „		106.50	107.75
Gal. zakł. kred. ziem. w 18 l. 6% „		88. —	89. —
„ „ „ w 20 „ 7% „		97. —	98. —
Gal. Tow. kred. w. a. po 4% „		87.50	88.50
„ „ „ po 5% „		77. —	77. —
Gal. banku hip. po 6% „		85.30	85.90
Gal. zakł. kred. włośc. po 6% „		91.75	92.25
Tow. kred. miejs. lw. w 15 l. wyl. 6% „		80. —	80.50
„ „ „ 80 „ 8% „		—	—
Banku narod. po 5% „		—	—
Węg. tow. ziem. po 5 1/2% „		85. —	85.50
„ „ „ po 5% „		96.25	96.50
5. Obligacje z prawem pierwszeństwa (za 100 zł.)			
Kol. Albrechta a 300 zł. 5% w. a. „		64.40	64.70
Kol. naddniestr. a 300 zł. 5% w. a. „		—	—
Tow. kol. żel. Preszów-Tarnów (w. c.) a 300 zł. 5% w. srebr. „		—	—
Kol. półn. po 100 zł. m. k. „		100. —	—
„ „ 100 zł. w. a. „		96. —	97. —
Kol. gal. Kar. Ludw. po 300 zł. 5% „		100. —	—
„ „ „ II. emisji „		96.25	96.75
Kol. lwow.-czern.-jas. III. emisji a 300 zł. 5% w. srebrze „		94.50	95.50
6. Losy			
Inst. kred. dla hand. i prz. po 100 zł. w. a. „		163.75	164.25
Clarego po 40 zł. m. k. „		81. —	81.50
Tow. żegl. par. na Dunaju po 100 zł. m. k. „		92.50	93.50
Keglevicha po 10 zł. m. k. „		14.25	14.75
Losy miasta Krakowa „		14.50	15. —
Pożyczka miasta Budy po 40 w. a. „		29.50	30. —
Państwa po 40 zł. m. k. „		80.50	81. —
Fundacya szpit. Arcyksięcia Rudolfa „		13.50	14. —

Salma po 40 zł. m. k. „		płać	żądać
St. Genois po 40 zł. m. k. „		43. —	44. —
Półn. miasta Stanisławowa po 20 zł. w. a. „		35.50	36.50
Półn. Tryest. po 100 zł. m. k. „		118. —	119. —
„ „ 50 zł. w. a. „		60.25	60.75
Waldsteina po 20 zł. m. k. „		23.75	24.50
Windischgratza po 20 zł. m. k. „		24.75	25.25
„ Wexle (na 8 miesięcy) „		—	—
Augsburg za 100 zł. w. p. n. „		61.20	61.35
Berlin za 100 mark w. n. p. „		61.20	61.35
Frankfurt 100 mark w. n. p. „		61.20	61.35
Hamburg za 100 w. p. n. „		61.20	61.35
Londyn za 10 ft. w. n. p. „		135.75	136. —
Paryż za 100 fr. w. n. p. „		49.85	49.95
7. Kursy walut.			
Dukat ces. men. „		5.95	5.97
„ pol. wagi „		5.94	5.96
Korona „		—	—
20-frankówka „		10.05	10.06
Rosyjski imperyal „		—	—
Talar związkowy „		—	—
Srebro „		118.10	118.75

Lwowskiej izby handlowej i przemysłowej. Telegrafowany kurs wiedeński.

22 grudnia 1876.

Jednolity dług państwa w banknotach		złr.	ca
„ „ w srebrze „		60	15
Renty w złocie „		71	20
Losy pożyczki z roku 1860 „		109	50
Akcyje banku wiedeńskiego „		817	—
„ kredytowego bez kupona „		184	80
Londyn 10 fnt. szterlingów „		125	75
Srebro „		114	50
Napoleonów „		10	07
Dukat cesarski men. „		5	95
100 Marek „		61	45

DZIENNIK URZĘDOWY.

(6063 1—3) **Edykt.**

L. 14230. C. k. sąd obwodowy w Przemyśle, wzywa na żądanie p. Apolinarego Osieckiego wszystkich, którzyby posiadali zagubioną książeczkę Towarzystwa zaliczkowego w Krośnie, opatrzoną Nr. 85 na imię Apolinarego Osieckiego dnia 12 kwietnia 1876 r., wystawioną, przez Wojciecha Pika jako Dyrektora i Józefa Jasińskiego jako kasyera Towarzystwa zaliczkowego podpisaną, na kwotę 300 zł. w. a. przez Apolinarego Osieckiego według Tom. I. folio 50 księgi rachunków bieżących, do kasy Towarzystwa zaliczkowego na rachunek bieżący z trzechmiesięcznym wypowiedzeniem złożoną, opiewającą, ażeby tę książeczkę w przeciągu jednego roku, sześciu tygodni i 3 dni tem pewniej okazali, gdyż w razie przeciwnym ta książeczka za umorzoną i nie nie znaczącą uznaną zostanie.

Przemyśl 2 listopada 1876.

(6078 1—3) **Obwieszczenie.**

L. 20267. C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie wiadomo czyni, iż wdrożonem zostało postępowanie konkursowe do majątku nieprotektowanego spółki handlowej Schenkel i Hirsch i współników tejże Mosesa Jakóba Schenkla i Marukusa Dawida Hirscha w Tarnowie, a to do całego tak ruchomego gdziekolwiek znajdującego się, jako też i do nieruchomości majątku, położonego w tych krajach, w których ustawa konkursowa z dnia 25 grudnia 1868 r., Dz. pr. P., z r. 1869, Nr. 1, obowiązuje.

Komisarzem konkursowym zamianowanym został p. Wł. Herold c. król. adjunkt sądowy w Tarnowie, tymczasowym zaś zawiadowcą masy, pan adw. Dr. Alojzy Malawski.

Celem potwierdzenia ustanowionego przez sąd lub przedstawienia innego zawiadowcy masy konkursowej i jego zastępcy, tudzież obrania delegacji wierzycieli, wyznacza się posłuchanie na dzień 3 stycznia 1877 o godzinie 10 przed południem, na którym stawić się mają wierzyciele ze stosownymi dokumentami, roszczenia ich wykazującymi.

Wszyscy do tej masy konkursowej jako wierzyciele jej, roszczenia mający, chociażby nawet o takowe i spory wytoczonemi były, powinni takowe do dnia 15 marca 1877 r. stosownie do przepisów ustawy konkursowej, unikając szkodliwych następstw tamże zagrożonych, zgłosić, i na posłuchaniu w dniu 10 kwietnia 1877 r. o godzinie 10 rano odbyć się mającym, do likwidacji i do uprządkowania podać.

Zgłoszonym, i na ogólnym posłuchaniu stawiającym wierzycielom służyć prawo, przez wolny wybór, w miejsce zawiadowcy masy, jego zastępcy i członków delegacji wierzycieli dotychczas urzędujących, powołać stanowczo inne osoby, w których pokładają zaufanie.

Zarazem przypomniać się wierzycielom nie mieszkającym ani w Tarnowie ani w obrebie orzecztwa tutejszego c. k. Sądu delegowanego miejskiego, że gwoździ §. 111 ust. konk. obowiązani są donieść Sądowi o obrany przez siebie, a w Tarnowie mieszkającym pełnomocnikowi do przyjmowania za nich wszelkich wręczeń, gdyż w przeciwnym razie na wniosek komisarsza konkursowego na ich koszt i niebezpieczeństwo kurator byłby ustanowiony.

Dalsze ogłoszenia w toku tego postępowania konkursowego zamieszczane będą w dzienniku urzędowym Gazety Lwowskiej Z c. k. sądu obwodowego.

Tarnów dnia 20 grudnia 1876.

(6065 1—3) **Obwieszczenie.**

L. 11925. Dnia 25 stycznia 1877 r., 22 lutego 1877 r. i 22 marca 1877 r., każdą razą o godzinie 9 przed południem odbędzie się w tutejszym sądzie publiczna przymusowa sprzedaż gospodarstwa włościańskiego w Berezowicy wielkiej pod Nr. 186 położonego, będącego własnością Wojciecha Laskowskiego na zaspokojenie wywalzonej przez Dyonizję Donnę summy wekslowej 500 zł. w. a. z pn.

Cena wywoławcza 996 złr. w. a.

Wadyum 100 złr. w. a.

Blizsze ważności licytacyjne mogą być w tutejszej registraturze przejrzane.

C. k. sąd powiatowy miej. deleg.

Tarnopol 10 grudnia 1876.

(5944 1—3) **Edykt.**

L. 20494. C. k. wyższy sąd krajowy lwowski, podaje w myśl §§. 14 i 20 ustawy z dnia 25 lipca 1871 Nr. 96 Dz. u. p. do wiadomości powszechnej, iż termin celem zgłoszenia praw i pretensyj z powodu zamierzzonego utworzenia nowego ciała tabularnego dla realności pod l. k. 496/391 w mieście Buczaczu w Buczackim powiecie sądowym i podatkowym położonej, jako też intabulacji Arona Hochstädtera za właściciela tej realności, pierwszym tut. sąd. edyktem z dnia 2 maja 1876, l. 8365 wyznaczony minął i przeto wszystkich którzy z przyczyny istnienia lub porządku tabularnego wpisów odnoszących się do wspomnionego ciała tabularnego za pokrzywdzonych się uważają, niniejszem wzywa, by zarzuty swe do dnia 31 grudnia 1876, włącznie, w c. k. sądzie powiatowym w Buczaczu zgłosili, w przeciwnym bowiem razie rzeczzone wpisy, moc wpisów księgi gruntowej osiągną.

Wreszcie czyni się także uwagę, iż restytucja lub przedłużenie terminu powyższego dla stron pojedynczych miejsc nie ma.

Lwów, 25 października 1876

(6071 1—3) **Rundmachung.**

3. 35022. Aus der von einem ungenannten Wohlthäter aus Anlass der Vermählung Ihrer kaiserlichen Hoheit der durchlauchtigen Frau Erzherzogin Gisela mit Seiner kaiserlichen Hoheit den durchlauchtigen Prinzen Leopold von Bayern gegründeten Stiftung ist eine Ausstattung im Betrage von 598 fl. ö. W. zu vergeben.

Auf diese Ausstattung haben im Brautstande befindliche mittellose und würdige Töchter, oder Waisen von Beamten, welche einem dem Ministerium des Innern für die im Reichsrath vertretenen Königreiche und Länder unterstehenden Dienstzweige angehören, oder bis zu ihrer Pensionierung angehört haben, Anspruch.

Die Ausstattung wird am 20 April 1877 verliehen, jedoch erst nach eingegangenen Ehebindnisse flüchtig gemacht, wozu dem betheiligten Mädchen die Frist bis Ende October 1877 offen steht.

Die Gesuche um diese Ausstattung sind mit dem Taufschneide, Sitten und Mittellofigkeitszeugnisse des Mädchens, dann mit dem Nachweise über die bereits stattgefundene Verlobung, endlich mit dem Nachweise, daß der Vater desselben in einem der obigen Dienstzweige dient, oder gebiet hat zu belegen.

Sofort keine andere Nachweisung über die bereits stattgehabte Verlobung geliefert wer-

den kann, ist mindestens der Name und Charakter des Bräutigams anzugeben.

Die in der bemerzten Weise instruirten Gesuche sind längstens bis 15 Jänner 1877, bei der k. k. niederöster. Statthalterei zu überreichen.

Von der k. k. n. ö. Statthalterei

Wien, den 27 November 1876.

(6057 1—3) **Edykt.**

3. 3015. Vom k. k. Bezirksgerichte Tyśmienica wird zur Vereinfachung der dem Schloma Kader, beziehungsweise dessen Gesellschafter Herzl Horz gebührenden Forderung pr. 23 fl. ö. W. f. N. die exekutive Feilbietung der dem Schuldner Ignatz Sapa gebührenden in Odaje sub Nr. 19 liegenden feinen Tabularkörper bildenden, im Pfändungsprotokolle zur 3. 2682 ex 873 beschriebenen u. zu Folge Schätzungsprotokolle zur 3. 4317 ex 873 auf 120 fl. ö. W. abgeschätzten aus Wohn und Nebengebäuden sammt Garten bestehenden Realität bewilligt u. zur Bornahme derselben drei Termine auf den 16 Jänner, 16 Februar und 16 März 1877, jedes Mal um 10 Uhr Vormittags mit dem bestimmt, daß diese Realität in zwei ersten Terminen nur über oder um, beim dritten Termine auch unter dem Schätzungswerte hintangegeben werden wird.

Das Badium beträgt 12 fl. ö. W. Sonstige Sigitationsbedingungen können in der h. g. Registratur und die etwaigen Steuerrückstände beim k. k. Steueramte in Tyśmienica eingesehen werden.

Vom k. k. Bezirksgerichte

Tyśmienica am 30 September 1876.

(6049 1—3) **Rundmachung.**

Sämmtliche zur Konkurs-Masse des Litman Rieber in Siatyn gehörigen Schnittwaaren, werden angefangen vom 11 Jänner 1877, um 10 Uhr Vormittags einzelnweise im Wege der öffentlichen Versteigerung verkauft werden, wozu Kauflustige eingeladen werden.

Siatyn, am 5 Dezember 1876,

k. k. Bezirks Richter als Concurs-Commissär.

(6093) **Ogłoszenie.**

L. 6701. Po przeprowadzeniu dochodzeń miejscowych ku założeniu ksiąg hipotecznych w gminie katastralnej Tustogłowy w obrebie c. k. sądu powiatowego w Zborowie położonej, składa się protokoła tych dochodzeń wraz z dotyczącymi arkuszami posiadania, sprostowaniami spisami posiadłości i kopiami mapy katastralnej tudzież protokołem parcelowym do powszechnego przejrzania w c. k. sądzie powiatowym w Zborowie.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuśszów posiadania wniesione być mogą pisemnie lub ustnie w rzeczonym sądzie powiatowym w dniu 28 grudnia 1876 r., do przeprowadzenia dochodzeń odnoszących przeznaczonych, także przed komisją do założenia ksiąg hipotecznych wydzieloną.

Co niniejszem podaje się do publicznej wiadomości.

Z komisji hipotecznej c. k. sądu powiatowego

Zborów dnia 18 grudnia 1876.

(6085) **Ogłoszenie.**

L. 12081. Po przeprowadzeniu dochodzeń miejscowych dla założenia ksiąg hipotecznych w gminie katastralnej Rybniki w obrebie brzeżańskiego c. k. sądu powiatowego położonej, składa się protokoły tych dochodzeń wraz z odnoszonymi arkuszami posiadania, sprostowaniami spisami posiadłości i kopiami mapy katastralnej do powszechnego przejrzania w c. k. sądzie powiatowym w Brzeżanach.

Zarzuty przeciw prawdziwości arkuśszów posiadania wniesione być mogą pisemnie lub ustnie w rzeczonym sądzie, a dnia 29 grudnia 1876 r., do przeprowadzenia dochodzeń odnoszących przeznaczonych, także przed komisją do założenia ksiąg hipotecznych wydzieloną.

Z komisji hipotecznej c. k. sądu powiatowego w Brzeżanach dnia 19 grudnia 1876.

(6090) **Obwieszczenie.**

L. 9323. Operat celem założenia księgi gruntowej w gminie Kościelniki działy — zostaje z dniem dzisiejszym w tutejszym c. k. sądzie powiatowym, do powszechnego przejrzania złożonym i termin do przeprowadzenia dochodzeń w razie zarzutów ustawniczo wniesionych, na dzień 29 grudnia 1876 r., przed południem wyznaczonym.

Zaleszczyki 21 grudnia 1876

Michał Klusik

c. k. sędzia powiatu.

(6083) **Ogłoszenie.**

L. 13042. C. k. miejsko delegowany sąd powiatowy w Samborze podaje do powszechnej wiadomości, że dochodzenia miejscowe celem założenia księgi gruntowej w gminie katastralnej Uherce zapłatyńskie, na dniu 29 grudnia 1876 r. rozpocznie.

Każden kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może stanąć przed komisją i wszystko przytoczyć, co do obrony swych praw za stosowne uzna.

Sambor dnia 20 grudnia 1876.

(6091) **Ogłoszenie.**

(6066) Ogłoszenie.

L. 239. Komisya hipoteczna c. k. sądu powiatowego w Gorlicach zawiadamia, iż arkusze posiadania wraz z sprostowaniami opisami posiadłości i z kopiami map katastralnych, tudzież protokoły dochodzeń odnoszące się do założenia księgi hipotecznej dla gminy katastralnej Libusza do 26 grudnia 1876 r. w c. k. sądzie powiatowym w Gorlicach, złożone będą do powszechnego przejrzenia.

Zarzuty przeciwko prawdziwości arkuszów posiadania, mogą być wniesione ustnie lub pisemnie w c. k. sądzie powiatowym w Gorlicach, albo też u kierującego dochodzeniem dnia 27 grudnia 1876 r., na którym dniu w razie zgłoszenia zarzutów dalsze dochodzenia prowadzone będą.

Gorlice dnia 19 grudnia 1876

(6067) Ogłoszenie.

L. 240. Komisya hipoteczna c. k. sądu powiatowego w Gorlicach zawiadamia, iż arkusze posiadania wraz z sprostowaniami opisami posiadłości i z kopiami map katastralnych, tudzież protokoły dochodzeń odnoszące się do założenia księgi hipotecznej dla gminy katastralnej Siary, od 27 grudnia 1876 r. w c. k. sądzie powiatowym w Gorlicach, złożone będą do powszechnego przejrzenia.

Zarzuty przeciwko prawdziwości arkuszów posiadania, mogą być wniesione ustnie lub pisemnie w c. k. sądzie powiatowym w Gorlicach, albo też u kierującego dochodzeniem dnia 28 grudnia 1876 r., na którym dniu w razie zgłoszenia zarzutów dalsze dochodzenia prowadzone będą.

Gorlice dnia 19 grudnia 1876.

(6056 1—3) Obwieszczenie.

L. 11868. C. k. miej. deleg. sąd powiatowy w Kołomyi podaje do publicznej wiadomości, iż celem ściągania należności w kwocie 350 złr. z pn., odbędzie się na rzecz wierzyciela Jakóba Ratha we wsi Słobódce leśnej dnia 26 grudnia 1876 r., dnia 16 stycznia 1877 r. i dnia 8 lutego 1877 r., o godzinie 10 przed południem publiczna przymusowa sprzedaż realności pod Nr. k. 144 i 82 w Słobódce leśnej położonych, Wasyla Strzyżakowskiego i Michała Antosiuka własnych ciała tabularnego nie stanowiących.

Za cenę szacunkową przy pierwszym wywołaniu podaną będzie suma według sądowego oszacowania przy realności Nr. k. 144 na 740 złr., i przy realności Nr. k. 82 na 495 złr.

Chcący obiegać się przy licytacji złożą do rąk komisji sądowej wadium wynoszące 100/0 ceny licytacyjnej a to w gotówce lub w papierach publicznych.

Inne warunki licytacyjne mogą być przejrane w kancelaryi sądowej.

C. k. miej. deleg. sąd powiatowy
Kołomyja 19 października 1876

(6070 1—3) Ogłoszenie konkursu.

L. 10005/pr. Celem obsadzenia posady Dyrektora zakładu kontumacji w Husiatynie w randze X. klasy, z poborami systemizowanymi, rozpisuje się konkurs do 20 stycznia 1877.

Ubiegający się winni swe podania zaopatrzone w dowody kwalifikacji i znajomości języków krajowych wnieść w drodze właściwej do c. k. Prezydium Namiestnictwa.

Z Prezydium c. k. Namiestnictwa.

We Lwowie dnia 18 grudnia 1876.

(6037 1—3) Obwieszczenie.

L. 7085. C. k. sąd powiatowy w Dobromilu zawiadamia, że na rzecz Zakładu kredytowego włościańskiego na zaspokojenie sumy 187 złr. 76 ct odbędzie się publiczna sprzedaż realności dłużnika Michała Oleksyna w Hujsku pod l. 47 w trzech terminach dnia 19 stycznia, 23 lutego i 23 marca 1877 r., o 10 godzinie rano.

Cena szacunkowa 600 złr., wywołanie 60 złr.

Kuratorem ustanowiony p. Diczek z Dobromila.

Dobromil 18 listopada 1876.

(6027 3—3) E d y k t.

L. 2677. C. k. sąd powiatowy w Brzesku podaje do powszechnej wiadomości, że celem ściągnięcia należności p. Mojżesza Krautera w kwocie 37 zł. 50 ct. w. a. z pn., odbędzie się dnia 10 stycznia 1877 r., 9 lutego i 12 marca o godzinie 10 z rana, publiczna przymusowa sprzedaż realności pod Nr. k. 66/139 w Maszkienicach położonej, Józefa i Anny Stolarczyków własnej.

Cena wywołania wynosi 750 zł. w. a.

Akt opisanie, oszacowania tudzież warunki licytacyjne mogą być przejrane w kancelaryi sądowej.

C. k. sąd powiatowy

Brzesko dnia 4 lipca 1876.

(6028 3—3) Obwieszczenie.

L. 15190 C. k. sąd obwodowy jako handlowy w Tarnopolu podaje do wiadomości, że na rok 1877 wszelkie ogłoszenia dotyczące tak wpisów do rejestrów handlowych jakoteż wpisów do rejestrów spółek zarobkowych i gospodarczych umieszczać będzie, a to pierwsze w dziennikach u-

(4759 4—7) Obwieszczenie.

L. 43465. Od dnia 1go stycznia 1877 będą wprowadzone w obieg zmienne znaczki stemplowe (marki) wszystkich kategorii.

Znaczki stemplowe, obecnie w obiegu będące, wyjdą z końcem stycznia 1877 r. całkiem z używania.

Użycie więc tych znaczków stemplowych po dniu 31 stycznia 1877 równać się będzie zupełnemu nieostemplowaniu i pociągnie za sobą takie prawne skutki, jakie według ustaw o należnościach połączone są z nieostemplowaniem.

Od dnia 1 lutego do włącznie 30 kwietnia 1877, wymieniać będą c. k. magazyny stemplowe bezpłatnie wyszłe z obiegu i używania a nie zużyte już znaczki stemplowe na nowe w obiegu wchodzące znaczki stemplowe z zachowaniem istniejących w tej mierze przepisów.

Po dniu 30 kwietnia 1877 r. nie ma miejsca ani wymiana uchylonych z obiegu znaczków stemplowych ani też żadne jakiegokolwiek inne wynagrodzenie za takowe.

C. k. krajowa Dyrekcja skarbu.
Lwów dnia 28 września 1876.

Doniesienia prywatne.

Na cytrze,
na fortepianie i harmonium
oraz śpiewu
udziela lekcyi gruntownie
EMIL KALINOWSKI,
profesor muzyki
ulica Sobieskiego, l. 7. II. piętro.
Cytry poleca po cenach fabrycznych.
(Także za spłatą ratami.) (t. 095 1—2)

L. 5584.

(6034 3—3)

Obwieszczenie.

Dyrekcja galicyjskiego Towarzystwa kredytowego ziemskiego obwieszcza niniejszem, że na podstawie §. 63 ustaw, kapitał 1427 zł. 25 kr. m. k. czyli 1498 złr. 79 ct. w. a. listami zastawnymi z większej sumy 3800 zł. m. k. na hipotekę dóbr Wampierzów „Budzyn“ zwanych w powiecie Mieleskim położonych, spadkobierców s. p. Adama Morawskiego własnej, z tego Towarzystwa wypożyczonych, z dniem 1 lipca 1875 r. jeszcze pozostały, wraz z odsetkami i należnościami podrzędnymi, właścicielom tych dóbr wypowiedziany zostaje, z tym dodatkiem, ażeby w przeciągu sześciu miesięcy takowy, pod rygorem egzekucyi, mianowicie licytacji dóbr, hipotece podległych, do kasy Towarzystwa kredytowego ziemskiego był złożony.

We Lwowie, dnia 13 grudnia 1876.

rzędowych Gazety Lwowskiej i Gazety Wiedeńskiej, drugie zaś tylko w dzienniku urzędowym Gazety Lwowskiej.

Tarnopol dnia 13 grudnia 1876.

(6073 2—3) E d y k t.

L. 64671 C. k. sąd krajowy Lwowski prostuje ogłoszony w nrach. Gazety Lwowskiej 267, 269, 270, Edykt z dnia 9 września 1876 r., l. 43381 dotyczący amortyzacji obligacji pożyczki wojennej i dostawy ziemopłodów na imię Sozama opiewający w ten sposób: iż w siódmym wierszu z eóry zamiast „Nr. 12741“ właściwie „Nr. 12841“ powinien być umieszczony

Lwów dnia 20 grudnia 1876.

Kundmachung.

Zahl 43465. Vom 1 Jänner 1877 an werden geänderte Stempelmarken aller Kategorien in den Verschleiß gesetzt werden.

Die gegenwärtig im Verschleiß befindlichen Stempelmarken werden mit Ende Jänner 1877 gänzlich außer Gebrauch gesetzt.

Die Verwendung der außer Gebrauch gesetzten Stempelmarken nach dem 31. Jänner 1877 ist daher der Nichterfüllung der gesetzlichen Stempelpflicht gleichzuhalten, und zieht die auf Grund der Gebührengesetze damit verbundenen nachtheiligen Folgen nach sich.

Die außer Gebrauch gesetzten unverwendet gebliebenen Stempelmarken werden unter Beobachtung der gesetzlichen Bestimmungen und Vorschriften vom 1. Februar bis einschließlich 30. April 1877 bei den Stempelmagazins-Ämtern unentgeltlich gegen neue Stempelmarken umgewechselt.

Nach dem 30. April 1877 findet weder die Umwechslung, noch eine Vergütung bezüglich der aus dem Verschleiß gezogenen Stempelmarken statt.

Von der k. k. Finanz-Landes-Direction.
Lemberg am 28 September 1876.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

Ч. 43465/1876. Съ днямъ 1 января 1877 г. вѣдѣтъ отъмени значки стемплевѣи каждого рода въ общѣмъ употребленіи.

Значки стемплевѣи, которыя теперь находатъ ся въ общѣмъ, мають съ концемъ января 1877 г. съ всемъ вѣйти зъ употребленія.

Оуживанье протое силъ съ общѣмъ взатыхъ значковъ стемплевѣихъ по 31 января 1877 г. скажати ся вѣде яко неисполненіе закономъ определенной обязанности стемплевой и потагнѣ за совою такін правлѣніи послѣдствія. акін послѣдствія закона о належитостѣхъ правныхъ сѣтъ въ слѣдствіе неостемплована опредѣленіи.

Съ днямъ 1 февраля до вѣаочно 30 апреля 1877 г. вѣдѣтъ ц. к. магазны стемплевѣи зъ общѣмъ взатін значки стемплевѣи при захованіи законныхъ опредѣленій и предписовъ бесплатно на новін значки стемплевѣи перемѣнювати.

По 30 апреля 1877 г. не вѣдѣтъ вѣакоше вымѣнаны анъ вынагородженіи зъ общѣмъ взатін значки стемплевѣи.

Зъ ц. к. краевой Дирекціи скарбовой.
Львѣвъ дня 28 Септемаря 1876.

KANTOR WYMIANY

c. k. uprz. w. galic
akcyjnego Banku Hipotecznego
kupuje i sprzedaje
wszystkie efekta i monety
pod warunkami najprzychodliwszymi.

6% LISTY HYPOTECZNE,

które według prawa z dnia 1. Lipca 1868 (Dz. p. P., XXXVIII, Nr. 93) ni wyższego post. z dnia 17. Grudnia 1871 r. mogą być użyte do lokowania kapitałów funduszowych, pupilarnych, kaucyj małżeńskich wojskowych na kaucyj i wadya, — są w tymże Kantorze do nabycia.

Wszystkie polecenia z prowincyi wykonują się bezzwłocznie po kursie dziennym, bez dołączenia prowizyi. 4604 26]

Kundmachung.

Das Comite der vereinigten
Marcus Bernstein'schen Stiftungen
zur Unterstützung und zum Unterrichte von Handwerkern

bringt hiermit zur Kenntniss, dass für solche körperlich kräftige Knaben, welche sich dem Handwerksstande widmen, und zu diesem Bubufe auf Kosten der Stiftung bei einem Handwerker untergebracht werden wollen, 6 Stifungsplätze erlediget sind.

Jeder Bewerber hat sein Gesuch an das Comite dieser Stiftungen zu Händen des Vorsitzenden Herrn Predigers B. Löwenstein bis Ende Jänner 1877 einzusenden und nachzuweisen:

I. Durch einen Geburts- oder Heimathsschein, dass er der Lemberger isr. Gemeinde angehört, oder mindestens ein geborener Galizier ist, und das 14 Lebensjahr erreicht hat.

II. Durch ein beglaubigtes Armuthszeugniss, dass weder er, noch seine Eltern das Lehrgeld für ihn bezahlen können.

III. Ist dem Gesuche ein Revers des Vaters oder der Vormundschaft beizulegen, dass die Vertretung des Knaben in Betreff dessen Lehr-Verhältnisses, mit Vermeidung jedes eigenmächtigen Einschreitens dem Comite überlassen wird.

Lemberg den 12 December 1876.

Das Comite der vereinigten Marcus Bernstein'schen Stiftungen.

(6053 3—5)

Jedyny Handel kupiecki w Wiedniu,

który z powodu złych czasów spowodowanym się widzi, ceny swoich towarów o dalsze 30% zniżył, jest:

Skład fabryczny towarów ze srebra chińskiego

H. Bettelheim & Comp.

w Wiedniu, Kärnthnerstrasse 14, w Bazarze,

Kosztuje n. p.:	przedtem:	teraz:	Kosztuje n. p.:	przedtem:	teraz:
6 łyżeczek do kawy . . .	3 zł. 50 ct.	1 zł. 50 ct.	1 tytonierka na tytoń . . .	4 zł. — ct.	1 zł. 50 ct.
6 łyżeczek do słodów . . .	7 " 50 "	2 " 75 "	6 miseczek na cukier . . .	3 " 50 "	1 " 20 "
6 noży stołowych . . .	7 " 50 "	2 " 75 "	1 masieczniczka . . .	3 " — "	1 " 50 "
6 widelców stołowych . . .	7 " 50 "	2 " 75 "	3 korki z figurkami . . .	3 " — "	1 " 90 "
1 chochla do rosolu . . .	5 " — "	2 " 50 "	1 para lich arzy . . .	6 " — "	3 " — "
1 " mleka . . .	3 " — "	1 " 50 "	1 herbatniczka . . .	8 " — "	3 " — "
1 filiżanka mocca z łyżeczką	6 " — "	3 " — "	1 naczynie na ocet i oliwę	8 " — "	5 " — "

Szczególnie stosowne na podarunki

6 noży . . .	razem 24 sztuk	6 noży deserowych . . .	razem 24 sztuk
6 widelców . . .	w eleganckim pudełku	6 widelców . . .	w eleganckim pudełku
6 łyżeczek do kawy . . .	ku zamiast 24 zł.	6 łyżeczek . . .	ku zamiast 24 zł.
	tylko za 9 zł. 50 ct.	6 podstawek . . .	tylko za 9 zł. 75 ct.

Najnowsza pasta do czyszczenia złota, srebra i **srebra chińskiego**, od sztuki 25 ct., 6 sztuk 1 zł. 2 ct. — Przepyszne filiżanki, imbryki, łyżwy do herbaty, ozdoby stołowe, girandole, cukierniczki, kubki na jaja i garnitury do tychże, kubki na wykwacze, przepaski do serwet i t. p. — Wysła się za pobraniem pocztowym sejsie i sumiennie według zamówienia. — Na żądanie wysła się szczegółowy cennik towarów gratis.

Zaproszenie do przedpłaty.

Wszelkie zbiory orzeczeń i normalistów zastąpi rocznik **Przegląd sądowy i administracyjny**

Przegląd sądowy i administracyjny

poświęcony przeważnie praktyce prawa i administracji.

Zawiera bowiem obok rozpraw i artykułów o sprawach bieżących, przypadków z praktyki sądowej i administracyjnej przeglądów ruchu prawodawczego korespondencji recenzji, wiadomości urzędowych i t. p., także wszystkie w ciągu roku urzędowo ogłaszane **orzeczenia Najwyższego Trybunału sprawiedliwości** w sprawach cywilnych (księga **Judykatury i repertoryum orzeczeń**) — Najw. Trybunału kasacyjnego, Trybunału Państwa i Trybunału administracyjnego tudzież **rozporządzenia ministerialne**, zresztą nigdzie nie ogłaszane.

Cena prenumeraty we Lwowie: rocznie 6 złr., półrocznie 3 złr., kwartalnie 1 złr. 50 ct. Po za Lwowem z przesyłką pocztową lub we Lwowie z doręčeniem do domu: rocznie 7 złr., półrocznie 3 złr. 50 ct., kwartalnie 1 złr. 75 ct.

Na o przystępujący prenumeratorem, opłacający prenumeratę półroczną lub całoroczną otrzymać mogą rocznik I. o ile starczy zapas za cenę 5 złr.

Prenumeratę nadsyłać najdogodniej przekazem pocztowym pod adresem:

Administracja Przeglądu sądowego i Administr. Lwów, ul. Karola Ludwika Nr. 5.
Ekspedycja miejscowa w księgarni J. Mikowskiego, rynek 1. 34. [1924 2-8]

Obwieszczenie.

(5782 7-?)

Zadzierżawiwszy część fabryki od masy Augusta Schumanna, wykonane będą wszelkie wyroby **jak p. przed** pod kierownictwem pała **Augusta Schumanna**. Zaręczając, że poruczone roboty sumiennie i po cenach najumiarkowańszych wykonane zostaną, polecam się P. T. szanownej publiczności łaskawym względem z prośbą, by zamówienia adresować raczono **M. Tomżyński** fabryka Augusta Schumanna ulica Łyczakowska Nr. 54/4 we Lwowie.

M. Tomżyński.

CENNIK Fabryki Nafty

Piotra Międzyńskiego, w Grudniu 1876 r.

[5918 2-2]

Sprzedaż drobna

najlepszej nieeksploatującej, bezwonnej:

salonowej	Nr. 1 po 52 ct.
białej	" II " 48 "
gosp. darskiej	" III " 42 "
kuchennej	" IV " 38 "
amerykańskiej	" V " 50 "

Z wyżej wymienionych cen **opuszczam** przy odbiorze **większej ilości nafty:**

najmniej 10 kio naraz, na każdym kio po 4 ct.
" 50 " " " " 5 "
" 100 " " " " 6 "

Na prowincję wysyłam za przekazem do wszystkich stacji kolejowych zamówioną naftę każdego tygodnia w Poniedziałki i Piątki po cenach wyżej wymienionych, **odliczając akcyzę**, która ma być scowi odbiorcy we Lwowie placą. — Dobrze i odpowiednie do trzymania nafty **noynia wypożyczam** za mierną kacyję którą w całości i zwracam.

Za najprzedniejszą jakoś każdego gatunku nafty z mojej fabryki, **ogędy moja** od kilkunastu lat znana firma — **Eksploatując** naftę, która jest z racznie tańszą, w miach magazynach jako towaru licznego i niebezpiecznego nie trzymam.

Piotr Międzyński,

Fabrykant nafty, we Lwowie, ulica Sykstuska 1. 47

HANDEL

Maszyn do szycia

z najpierwszych fabryk, różnego rodzaju, z gwarancją 5 lat.

Zamiana i specjalna naprawa.

Czołenka, części składowe i igły do wszystkich maszyn

poleca

JÓZEF IWANICKI

mechanik,

ulica Akademicka, w hotelu George'a.

(5752 2-2)

DZIELA GOSPODARSKIE

wydane nakładem

Księgarni i Składu Nut

GUBRYNOWICZA I SCHMIDTA

WE LWOWIE.

"**Podręcznik mechaniki rolniczej**" dla praktycznych gospodarzy. **Poradnik gospodarzki** przy wyborze i użyciu maszyn i narzędzi rolniczych ze 130 rycinami w tekście, opracował Tomasz Ryński, profesor inżynierii wiejskiej w szkole wyższej agronomicznej w Dublinach. Cena 3 zł —

"**Przewodnik dla leśniczych**" zbiór wiadomości o gospodarstwie lasowego i odnoszących do nauk pomocniczych dla użytku właścicieli lasów i poświadczonej h się z zawodowi leśnemu 2 tomy. — Tom I. Wiadomości pomocnicze z rycinami w tekście i 10 tablicami z nauki o owadach przez Z. Romera, T. Staneckiego i W. Tyneckiego. Tom II. Gospodarstwo lasowe z 8 tablicami rycin przez H. Strzeleckiego. Cena 5 zł. 60 ct.

Strzelecki „Użytkowanie lasu“ 1 „ 70 „
„ „ „ „ „ „ 1 „ 80 „
„ „ „ „ „ „ 1 „ 20 „

„Ochrona lasu nad lasami“ 1 „ 20 „

Luboński „Uwagi o zwierzętach domowych“ — „ 64 „

Wędrichowski „Teoria rachunkowości wiejskiej podwójnej“ — „ 96 „

Tynecki „Zgnilizna kartofli“ — „ 50 „

Do druku przygotowane:

"**Praktyczny rzadca gospodarczy**" przez G. C. Parziga, podług dzielnego niemieckiego wydania, opracował H. Turezyński.

Do prenumeraty poleca księgarnia

"**ROLNIK**"

najnowsze czasopismo polskie dla gospodarzy wiejskich

pod redakcją D. Abrahamowicza, wiceprezesa c. k. Towarzystwa gospodarczego galicyjskiego ze współudziałem grona profesorów szkoły rolniczej w Dublinach.

Prenumerata półroczna tylko 2 złr.

KALENDARARZE

na rok 1877

nakładu **E. WINIARZA** we Lwowie.

KALENDARARZ

powszechny galicyjski — rocznik 28,

zawierający: Kalendarz chronologiczny powszechny; Kalendarz święteczny powszechny; Kalendarz astronomiczny; Kalendarz codzienny z kartkami rubrykowanymi do zapisków; Kalendarz żydowski. — Genealogia dworska. — Poczet książąt i królów polskich. — Przepisy i taryfy pocztowe. — Spis urzędów pocztowych galicyjskich. — Przepisy i regulaminy telegraficzne. — Taryfa należności za telegramy. — Spis stacji telegraficznych galicyjskich i bukowinich. — Tablice pociągów wszystkich krajowych i sąsiednich kolei żelaznych. — Instrukcja i tablice redukcyjne miar i wag metrycznych. — Tablice gotowych obliczeń miar i wag starych na nowe i odwrotnie. — Skale stemplowe. — Alfabetyczny wykaz należności stemplowych. — Skorowidz urzędów i zakładów publicznych we Lwowie. — Losowanie austriacko-węgierskich efektów loteryjnych w r. 1877. — O regulowaniu zegarów podług kompasu. — Tabela do regulowania zegarów podług kompasu. — Tabele ciężarowości zwierząt domowych. — Tablica procentów. — Taryfa jazdy dla fiaków i dorożkarzy. — Wartość kuponów. — Spis adwokatów i notariuszów lwowskich. — Poradnik higieniczny. — Część teletystyczna i humorystyczna. — Jarmarki uprzywilejowane. — Głoszenia prywatne.

Cena 50 centów w. a.

Kalendarz ścienny 20 ct.

Kalendarzyk kieszonkowy 20 „
malutki (portemonnaie) 25 „

Allgemeiner galizischer Hauskalender 50 kr.

WOJNA

która wstrzymała znaczne przesyłki na Wschód, spowodowała
FABRYKĘ BIELIZNY
na wyprawy ślubne

A. Straussa, Wien, Rothenthurmstrasse 21.

do pozbycia wszystkich wstrzymanych, większych i mniejszych wyselek bielizny męskiej, damskiej i dziecięcej, jakoteż płótna, chustek, bielizny stołowej i t. p., aby skład swój spiesznie zmniejszyć, a to po następujących prawdziwie niskich cenach:

Zamiast dwóch tylko jeden złoty reński!

1 para kaletonów męskich	dawniej złr. 1.50, tylko centów 75
12 chustek batyst. angielsk. z k. lor. szlakiem, obrabionych	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 koszula męska sztyr z gładkim albo zakładkowym gorsem dawn	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 koszula perkalowa kołorowa najnowszego kroju	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 kaftanik trykotowy lub także kaletony, białe lub kolorowe	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
6 chustek batyst. eleganckich, z kolor. szlakiem, obrabione	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
6 kołnierzyków potrójnych najnowszego kroju	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 koszula damska dziergana, z najlepszego sztyrtynu	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 majtki damskie eleganckie z ozdobnym rąbkim	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 kaftanik nocny sztyrtynowy z rąbkami, w najlepszym gat.	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
6 chustek pięk. płóciennych z poręczem za prawdz. płótno	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 para kaletonów męskich płóciennych	dawniej złr. 2, tylko złr. 1.—
1 koszula kretonowa, kolor. z poręcz. za prawdziwą farbę	dawniej złr. 3, tylko złr. 1.—
1 koszula męska biała z potrójnym gładkim gorsem	dawniej złr. 3, tylko złr. 1.50
1 koszula damska w najlepszym gatunku, bardzo strojna	dawniej złr. 3, tylko złr. 1.50
1 majtki damskie pięknie dziergane, eleganckie wykonane	dawniej złr. 3, tylko złr. 1.50
1 spodnica sztyrtynowa najnowszego kroju	dawniej złr. 3, tylko złr. 1.50
1 kaletony męskie z prawdziwego płótna rum. burgskiego	dawniej złr. 3, tylko złr. 1.50
1 koszula z angielsk. Oxfordu, najn. kroju z poręcz. prawdz.	dawniej złr. 4, tylko złr. 2.—
1 koszula męska z prawdz. płótna rum. z gorsetem gęsto z.	dawniej złr. 4, tylko złr. 2.—
1 koszula balowa, pięknie haftowa, ręcznej roboty najn. kroju	dawniej złr. 4, tylko złr. 2.—
6 par pięknych angielsk. mańkietów, najnowszego kroju	dawniej złr. 4, tylko złr. 2.—
1 koszula damska haftowana, kardzo strojna	dawniej złr. 4, tylko złr. 2.—
1 gorset elegancki, francuski, haftowany	dawniej złr. 4, tylko złr. 2.—
1 spodnica pięknie ubierana	dawniej złr. 4, tylko złr. 2.—
1 majtki damskie z najlepszego barchanu, przkrow. gładkie i strojne	po złr. 1, 1.20, 1.50
1 kaftanik z najlepszego barchanu przkrow. gładki i strojny	po złr. 1.50, 2, 2.50
1 gorset z najlepszego barchanu przkrow. go, gładki i strojny	po złr. 1.25, 1.50, 2.—
1 koszula męska, prawdziwa rumburgska, gładka lub fantast. najlepsza	po złr. 2.50, 3, 3.50, 4.—
1 koszula męska, prawdziwie rumburgska, z haftem fantast., najlepsza	po złr. 3.50, 4, 4.50
1 koszula damska prawdz. płócienna, gładka lub fantast. najlepsza	po złr. 1.50, 2, 2.50, 3.—
1 koszula damska, płócienna, haftowana, najlepsza	po złr. 2.50, 3.— 3.50, 4.—
1 sztuka 30 łokci barchanu przkrow. najlepszego	po złr. 7.50, 8, 9, 10 i 11.—
6 prześcieradeł ośm ćwierci szerokości bez szwu	po złr. 9 i 10
6 prześcieradeł 3/4 szerokości bez szwu, czyste płótno najlepsze	po złr. 13.50, 14.50, 16.50
1 bielizna stołowa na 6 osób drylowa i adamaszkowa	po złr. 3.— 3.50, 4.— 4.50 i 5.50
1 sztuka 30 łokci 3/4 szerokości płótna domowego	po złr. 5.50, 6.50, 7.50 i 8
1 sztuka 46 łokci pięć ćwierci szerokości płótna kroazowego	po złr. 16, 17, 18 i 18.50
1 sztuka 50 łokci 5/4 szerok. płótna irlandzkiego i holendersk.	złr. 18, 19, 20, 22, 24, 26, 30
1 sztuka 64 łokci 5/4 szerok. rumburgskiego płótna	po złr. 24, 27, 30, 33, 36, 40 aż do 60
12 ręczników drylowych i adamaszkowych	po złr. 3.— 3.50, 4. 5.— 6.— 7.— i 8.—

Babat:

Bielizna stołowa na 6 osób, adamaszkowa, albo 24 sztuk chustek od nosa, 1 upującym za 50 złr.

Listowne zamówienia za nadesłaniem gotówki, albo za zaliczką pocztową, sumiennie i punktualnie będą wykonywane. — Cenniki i kosztorysy wypraw ślubnych rozsyłają się bezpłatnie.

Zamówienia za gotówkę albo za zaliczką do fabryki bielizny i wypraw ślubnych

A. STRAUSS,
Wien, 1. Rothenthurmstrasse 21.
(1915 30)

C. k. uprzyw. galic. akcyjny Bank hipoteczny.

Kupon styczeniowy z roku 1877

od Akcyj

c. k. uprzyw. galic. akcyjnego Banku hipotecznego
ściągnięty będzie począwszy od

2 stycznia 1877 za wypłatą zł. 10 w. a.

We Lwowie: przy kasie głównej zakładu, w **Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu:** we filiach; w **Wiedniu:** w Bank- und Wechselgeschäft der nieder-österreich. Escompte-Gesellschaft.

Lwów, dnia 20 grudnia 1876.

(Przedruk nie będzie opłacony.)

Dyrekcya.

6076 2-3

Prawdziwa

WILHELMA

anti-artrytyczna, anti-reumatyczna

krew przeczyszczająca herbata

(przeczyszcza krew w słabościach goścu i reumatyzmie) i jest jako

kuracya podczas zimy

jedyny i pewny krew przeczyszczający środek,

który przez pierwsze medyczne znakomitości

„Europy“

z najlepszym skutkiem użyty i oceniony został.

Stanowczo udowodniony,

Skutek wysmienity,

Wynik doskonały.

Z zezwoleniem
c. k. kancelaryi nadwornej
według uchwały z daty
Wiednia, dnia 26 marca 1818.

Zabezpieczony przed
fałszowaniem ustano-
wioną marką ochronną.
Wiedeń, 12 maja 1870.

Zabezpieczony
najwyższym patentem
Jego c. i k. Mości.
Wiedeń, dnia 7 grudnia 1858

Herbata ta oczyści cały organizm, jak żaden inny środek działa we wszystkich
częściach ciała i wydalą z niego przez wewnętrzne używanie wszystkie nieczyste soki
zarodki słabości; skutek jest także pewny i trwały.

Wyleczy zupełnie gościec, reumatyzm, słabości kobiece powstałe z powodu i zastarzałe
i uporczywe cierpienia, nieustannie ropiące rany, jako też wszystkie słabości tajemnicze, wy-
sypki naskórne, przyszcze na ciele lub na twarzy, liszaje i nieczyste wrzody.

Szczególnie dobry skutek okazała ta herbata przy zatwardzeniach wątroby i śle-
dzion, jako też przy hemoroidach, żółtaczce, gwałtownych bólach nerwowych, muskułowych
i stawowych, w bólach żołądkowych, parciach, zatwardzeniach, wstrzymaniu moczu, polucjach,
impotencyach, upławach i t. d.

Cierpienia jak szkarofuły i obrzmienie gruczołów leczą się prędko i gruntownie przez
trwałe picie herbaty, ponieważ takowa jest łagodnym i rozwalniającym środkiem, pędzącym moc.
Mnóstwo zaświadczeń, tudzież pism uznania i pochwały które się na żądanie gratis prze-
syła, zatwierdzają prawdziwość powyżej wypowiedzianego.

W dowód tego przytaczamy następujące pisma uznania:

Do pana Franciszka Wilhelma, aptekarza w Neunkirchen.

Gottschée, 4 listopada 1875.

Przez używanie Wilhelma anti-artrytycznej, anti-reumatycznej, krew przeczyszczającej
herbaty, którą otrzymałem po części bezpośrednio od Pana, po części zaś z Wiednia, wyzdrow-
iałem zupełnie z uporczywych cierpień reumatycznych.

Polecając się Panu, kreślę się z wszelkiem uszanowaniem

San Biemann,

c. k. powiat. referent szacunkowy.

Do Pana Franciszka Wilhelma, aptekarza w Neunkirchen.

Iglawa w Morawii, 7 listopada 1875.

Od ośmiu lat mam rany na nodze, a stan takowych pogorsza się obecnie tak, że rana
koło rany się tworzy a cała noga koło kości aż do kolana całkiem jest zapalona i spuchnięta,
w tym stopniu, że żadnego ratunku spodziewać się nie mogłam. W tem zwrócono uwagę moją
na Wilhelma anti-artrytyczną, anti-reumatyczną krew przeczyszczającą herbatę. — Nabywszy
dwa pakiety tej herbaty z apteki pana Wincentego Inderki, czuję po użyciu takowej znaczne
polepszenie.

Z uszanowaniem

Henryka Mitsche,

wdowa po nauczycielu muzyki, Minoritengasse Nr. 342.

Przestrzega się przed fałszowaniem i oszustwem.

Przy zakupie zechce p. t. Publiczność zwrócić uwagę na moją z urzędu ustanowioną
markę ochronną i firmę znajdującą się na każdym pakiecie na zewnętrznej stronie, by zapobiedz
tym sposobem oszukaństwu.

Prawdziwą Wilhelma antiartrytyczną, antireumatyczną, krew oczyszczającą herbatę otrzy-
mać można tylko z pierwszej międzynarodowej fabrykacji Wilhelma antiartrytycznej, anti-
reumatycznej, krew oczyszczającej herbaty w Neunkirchen pod Wiedniem, lub też w moich skła-
dach, w dziennikach wskazanych.

Pakiet, podzielony na 8 porcji, przyrządzony według lekarskich przepisów wraz z
objaśnieniem sposobu użycia w rozmaitych językach 1 złr. w. a. Osobno za stempel i opakowa-
nie 10 ct.

Dla dogodności P. T. Publiczności, prawdziwą Wilhelma antiartrytyczną, antireuma-
tyczną, krew oczyszczającą herbatę otrzymać także można: we **LWOWIE:** u Zyg-
munta Ruokera, aptekarza; **Jakóba Beisera,** aptekarza; **Jakóba Pipesa,** aptekarza,
i **Kalksta Krzyżanowskiego,** aptekarza; w **Bielsku** u G. Zabyszczana, aptekarza; w **Bet-
zie** u Adolfa Grossa, aptek.; w **Białej** u Józefa Knausa; w **Bóbrce** u A. Miedleckiego aptek.;
w **Bolszowcach** u Albina Wąsowicza, aptek.; w **Brodach** u M. S. Francos; w **Brzeża-
nach** u G. Fadenhechta; w **Bursztynie** u Jana N. Klinka, aptek.; w **Czerniowcach** u
u J. G. Schmircha i Józ. Golichowskiego, aptek.; w **Dobromilu** u Antoniego Grotowskiego,
apte.; w **Drohobyżu** u Wł. Dobrzyńskiego aptek. i Józefa Alexiewicza aptek.; w **Ja-
rosławiu** u L. Wisłockiego aptek.; w **Johanesthal** u Piotra Hofmanna, aptk.; w **Kamion-
ce strumiłowej** u Zawalkiewicza, apt.; w **Kolomyi** u Max. Bolchower; w **Kozowej** u
Karola Chabazany apt.; w **Krakowie** u Józefa Trauczyńskiego apt.; w **Manasterzyskach**
u Wład. Żarskiego, aptek.; w **Nowym-Targu** u Karola Laur; w **Nowym-Sączu** u W. Fi-
lipka, aptek.; w **Oświęcimie** u Konstantego Słabarskiego; w **Podgórzu** u Józefa Skakalskiego,
apte.; w **Podwoleczyskach** u D. Schneidera, aptek.; w **Przemyslu** u J. Gaideczki; w **Ra-
dziechowie** u Aleks. Jaskiewicza, aptek.; w **Rohatynie** u Hirscha Liebericha; w **Radow-
cach** u Alb. Decani, apt.; w **Rymanowie** u W. Wojtyńkiewicza, aptek.; w **Rzeszowie** u
Adalb. Kalinowskiego, aptek.; w **Samborze** u Piotra Gailhofera, aptek.; w **Sanoku** u Jana
Zarewicza aptek.; w **Sadagorze** u D. Rubinowicza, aptek.; w **Stanisławowie** u Fryd. Ste-
chera, aptek.; w **Stryju** u Z. Dragowskiego aptek.; w **Suczawie** u Juliusza Fieberta, aptek.;
Tarnopolu u Franciszka Jamrógiowicza aptk.; w **Tarnowie** u Edwarda Ranka, aptek.; w
Wadowicach u S. Kurowskiego, aptek.; w **Zurawnie** u Józ. Tomaszewskiego, aptek.; w
Zaleszczykach u Jakóba Negrusza, aptek.;

[5322 1-6]

[Przewyborne przez Suez - Odesę sprowadzane

[6860 2-6]

HERBATY

chińskie

właśnie otrzymał i poleca handel

St. Markiewicz

we Lwowie, w Rynku I. 42.

ZYGMUNT BACZEWSKI

we Lwowie, przy placu Halickim, I. 2.
naprzeciw gmachu banku hipotecznego
[4877 59] poleca swój

HANDEL

towarów kolonialnych i spirytusowych

zwracając szczególniej uwagę na tanie i
wyborne gatunki *Herbaty chińskiej*, wy-
mienione *Likwory francuskie i gdań-
skie, Rum bremski i z Jamajki, 10cio*
i *20sto-letnią Starke*, po stałych naju-
miarkowańszych cenach fabrycznych.

Osobny pokój do śniadań.

Nr. 1. Taszu, żółto-kwiat.	zł. 4 40
" 2. Juntoczan, biało-kwiat.	" 3 60
" 3. Nandżyn, zbiór majowy	" 3 —
" 4. Suohong, czarna	" 2 50
" 5. Congo, faniłijna,	" 1 60
" 6. Prosek herbaciany	" 1 10
" 7. " z najlep. herb.	" 1 40

za funt = 500 gramów.

Popularno-med. książka.

We wszystkich księgarniach, jako też za
poprzednim nadesłaniem pocztą opłaconą
10-ciu marków pocztowych po 10 fen., można
nabyć wprost z **Richter's Verlags-An-
stalt** (księgarni nakładowej) w Lipsku
książkę **„Dra Atry Metodę naturalnego
leczenia.“** Cena 1 M. za egzemplarz. Tejże
ilustrowanej, 400 stronie obejmującej
książkę, a osobliwie w niej zawierającemu
sposobowi leczenia się, zawiązującą tysiące
osób swoje zdrowie. Liczne w niej zamie-
szczone **zaświadczenia i listy pochwal-
ne dowodzą**, że nawet tacy chorzy pomo-
cy i ulgi przez nią doznali, którzy już
ani nadziei na wyzdrowienie nie mieli;
dla tego też tej osobliwej książki w ża-
dnej familii brakować nie powinno.
Przy kupnie żądać należy wyraźnie:
**„ilustrowane, oryginalne wydanie z
Richter's Verlags-Anstalt** (księgarni na-
kładowej) w Lipsku.“ (Leipzig), która to
księgarnia także „Wyciąg gratisowy“ z tejże
książki pocztą opłaconą na żądanie bezpla-
tnie rozsyła. [4654 6-2]

Doktor medycyny Karcz

od kilkunastu lat *specjalista* i autor
„Poradnika w słabościach wenery-
cznych z przydatkiem o samogwałcie“
leczy grunto wnie wszelkie *słabości
weneryczne i skórne*, tudzież zgubne
skutki samogwałtu: *pollucje i impo-
tencje*. „Poradnik“ (drugie wydanie) ko-
sztuje 1 złr. 20 ct.

Ordynuje odczyt od godziny 8—10
1 od 2—4

we Lwowie, ulica **Wałowa I. 3.**
Udziela także rady lekarskiej listownie
i wysła lekarstwa. (4605 16-2)

Ogniotrwale Kasy

nie do rozbiicia,

tak nowe jako też używane,

Wertheima i Wlesego

są za pokowę właściwej wartości
do sprzedania.

Bliższych szczegółów udziela **Leo Kornfeld,**
Lwów, ulica **Kopernika Nr. 10.**
(5409 16-2)

Wilhelma

„Schneebergs Kräuter-Allop“

odwar z uzdrawiają ch ziół alpejskich

na płuca i piersi

sporządzony według przepisu lekarskiego, jest najsilniejszy środek w słabościach organów
oddechu, jako to: **katarach krtani i błony opłucnej** zapalnych lub chronicznych, jak
niemniej w **kokluszach, chrypkach i cierpieniach gardłowych.**

Wielkie zapalenia błon śluzowych w krtani i płuach wyleczone bywają w spo-
sób dziwiająco szybko tak, że przy używaniu

Wilhelma „Schneebergs Kräuter-Allop“

nie może nigdy nastąpić **rozdzęcie płuca.**

Wilhelma odwar z ziół alpejskich porusza błony śluzowe w żołądku w taki spo-
sób, że wzmagający się apetyt i dobre przyjęcie spożytych potraw za żywność ciała znacznie
polepsza, przeto wszystkie cierpienia nerwowe, pochodzące przeważnie ze zepsutej i źle obiega-
jącej krwi, usunięte zostają.

Wilhelma odwar z ziół alpejskich udowodnił od roku 1856 w całym świecie we
wszystkich wypadkach swą skuteczność, a mnóstwo poświadczeń lekarskich zatwierdzają wy-
śmienity pewny i radykalny skutek tego leku. Wielki odyt świadczy wyraźnie i dobitnie o
skuteczności i wziętości tego ulopku.

PT. kupujący, których życzeniem jest wyrabiany a mnie już od roku 1855 wysmienity
Schneebergs Kräuter-Allop w prawdziwym gatunku otrzymać, zechcą zawsze
wyraźnie zażądać

Wilhelma „Schneebergs Kräuter-Allop“

Jest tylko w tym razie
mego wyrobu, jeżeli każda
fiaszka zaopatrzona jest
tą pieczęcią

Falszerze

niniejszej marki, podpadają
ustanowionym karom pra-
wnym.

Przepis używania załączony przy każdej fiaszce.

Opieczętowana **fiaszka oryginalna** kosztuje 1 złr. 25 ct. i dostać jej można zawsze w
stanie świeżym wyłącznie tylko u

Franciszka Wilhelma, aptekarza w Neunkirchen w Niższej Austrii

Za opakowanie liczy się 20 ct.

Prawdziwy **Wilhelma „Schneebergs Kräuter-Allop“** dostać można także tylko u
panów odprowadzających, mianowicie: we **LWOWIE:** u **Zygmunta Ruokera,** aptekarza, **Jakó-
koba Beisera,** aptekarza, **Kalksta Krzyżanowskiego,** aptekarza, i **Jakóba Pipesa,** aptekarza;
w **Betzie:** u Adolfa Grossa, aptekarza; w **Brodach:** u M. S. Francos; w **Bu-
sku:** u Eugeniusza Wysockańskiego, aptekarza; w **Bursztynie:** u Jana Klinka, aptekarza;
w **Czerniowcach:** u Józefa Golichowskiego, aptekarza i Ignacego Schnircha; w **Drohoby-
czu** u Ludwika Dobrzyńskiego, aptekarza; w **Horodence:** u M. Aksentowicza, aptekarza;
w **Jarosławiu:** u J. L. Wisłockiego, aptekarza; u **Józefa Trauczyńskiego,** aptekarza;
w **Manasterzyskach:** u Władysława Żarskiego, aptekarza; w **Radowcach:** u
Alberta Decani, aptekarza; w **Skawinie:** u Karola Mayera, aptekarza; w **Stanisławowie:**
u Ferdynanda Stechera, aptekarza; w **Stryju:** u Zd. Dragowskiego, aptekarza; w **Tarnopolu:**
u Franciszka Jamrógiowicza, aptekarza; w **Ulanowie:** u J. Wronskiego, aptekarza; w **Zura-
wnie:** u Józefa Tomaszewskiego, aptekarza.

Względem przyjęcia na skład tego wyrobu, zechcą się zgłosić panowie
aptekarze i kupcy do mnie pisemnie.

Neunkirchen koło Wiednia, w Niższej Austrii.

Franciszek Wilhe

[5322 3-12]